

Publicatieblad

van de Europese Unie

C 68

Uitgave
in de Nederlandse taal

Mededelingen en bekendmakingen

48e jaargang

19 maart 2005

Nummer

Inhoud

Bladzijde

Besluiten aangenomen krachtens titel VI van het Verdrag betreffende de Europese Unie

2005/C 68/01

Beschikkingen van het interne reglement betreffende de verwerking en bescherming van persoonsgegevens bij Eurojust (Door het College van Eurojust tijdens de bijeenkomst van 21 oktober 2004 bij éénparigheid van stemmen aangenomen en door de Raad op 24 februari 2005 goedgekeurde tekst) 1

I Mededelingen

Commissie

2005/C 68/02

Wisselkoersen van de euro 11

2005/C 68/03

Staatssteun — Republiek Hongarije — Staatssteun nr. C 35/2004 (ex HU 11/2003) (overgangsprocedure) — Postabank és Takarékpénztár Rt./Erste Bank Hungary Rt. — Uitnodiging overeenkomstig artikel 88, lid 2, van het EG-Verdrag opmerkingen te maken ⁽¹⁾ 12

2005/C 68/04

Goedkeuring van de steunmaatregelen van de staten in het kader van de bepalingen van de artikelen 87 en 88 van het EG-Verdrag — Gevallen waartegen de Commissie geen bezwaar maakt ⁽¹⁾ 27

2005/C 68/05

Vrijmaking van de rechten op het gebruik van breedbandradiofrequenties met PMP-systeem (punt tot multipunt) — Procedure voor de vrijmaking van de rechten op het gebruik van breedbandradionetwerken met PMP-systeem 28

2005/C 68/06

Voorafgaande aanmelding van een concentratie (Zaak nr. COMP/M.3687 — Johnson & Johnson/Guidant) ⁽¹⁾ 29

NL

⁽¹⁾ Voor de EER relevante tekst

(Besluiten aangenomen krachtens titel VI van het Verdrag betreffende de Europese Unie)

BESCHIKKINGEN VAN HET INTERNE REGLEMENT BETREFFENDE DE VERWERKING EN BESCHERMING VAN PERSOONSGEGEVENS BIJ EUROJUST

(Door het College van Eurojust tijdens de bijeenkomst van 21 oktober 2004 bij éénparigheid van stemmen aangenomen en door de Raad op 24 februari 2005 goedgekeurde tekst)

(2005/C 68/01)

TITEL I

DEFINITIES

Artikel 1

Definities

In deze regels en iedere tekst tot uitvoering daarvan wordt verstaan onder:

- a) „Eurojust-besluit”: het besluit van de Raad van 28 februari 2002 betreffende de oprichting van Eurojust teneinde de strijd tegen ernstige vormen van criminaliteit te versterken, als gewijzigd bij het besluit van de Raad van 18 juni 2003;
- b) „het College”: het College van Eurojust, als bedoeld in artikel 10 van het Eurojust-besluit;
- c) „Nationaal lid”: het nationaal lid dat door elke lidstaat bij Eurojust is gedetacheerd, als bedoeld in artikel 2, lid 1, van het Eurojust-besluit;
- d) „Assistent”: persoon die elk nationaal lid bijstand kan verlenen, als bedoeld in artikel 2, lid 2, van het Eurojust-besluit;
- e) „Eurojust-personeel”: administratief directeur, als bedoeld in artikel 29 van het Eurojust-besluit, en het personeel bedoeld in artikel 30 van het Eurojust-besluit;
- f) „functionaris voor gegevensbescherming”: de persoon die is aangesteld overeenkomstig artikel 17 van het Eurojust-besluit;
- g) „het gemeenschappelijk controleorgaan”: het onafhankelijke orgaan dat is ingesteld overeenkomstig artikel 23 van het Eurojust-besluit;
- h) „persoonsgegevens”: informatie betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon; („betrokkene”); als „identificeerbaar” wordt beschouwd een persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identificatienummer of een of meer specifieke elementen die kenmerkend zijn voor zijn of haar fysieke, fysiologische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit;
- i) „verwerking van gegevens” („verwerking”): elke bewerking of elk geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd met behulp van geautomatiseerde procédés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen,

gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiden of op enigerlei andere wijze ter beschikking stellen, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het blokkeren, wissen of vernietigen van gegevens;

- j) „bestand van persoonsgegevens” („bestand”): elk gestructureerd geheel van persoonsgegevens die volgens bepaalde criteria toegankelijk zijn, ongeacht of dit geheel gecentraliseerd dan wel gedecentraliseerd is of verspreid op een functioneel of geografisch bepaalde wijze;
- k) „verantwoordelijke voor de verwerking”: de persoon, die, alleen of tezamen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt; wanneer het doel van en de middelen voor de verwerking bij een nationale of Europese wet- of regelgeving worden vastgesteld, kan bij die Europese wet- of regelgeving de verantwoordelijke voor de verwerking worden aangewezen of de specifieke criteria voor diens benoeming worden vastgesteld;
- l) „verwerker”: de natuurlijke of rechtspersoon, de overheidsinstantie, de dienst of enige andere instelling die persoonsgegevens verwerkt voor rekening van de verantwoordelijke voor de verwerking;
- m) „derde”: een natuurlijke of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of enige andere instelling, niet zijnde de betrokkene, noch de verantwoordelijke voor de verwerking, noch de verwerker, noch de personen die onder rechtstreeks gezag van de verantwoordelijke voor de verwerking of de verwerker gemachtigd zijn om de gegevens te verwerken; en
- n) „ontvanger”: de natuurlijke of rechtspersoon, de overheidsinstantie, de dienst of enig ander lichaam aan wie, respectievelijk waaraan de gegevens worden meegedeeld, ongeacht of het al dan niet een derde betreft.

TITEL II

TOEPASSINGSGBIED EN STRUCTUUR

Artikel 2

Toepassingsgebied

1. Dit reglement is van toepassing op de geheel, gedeeltelijk of niet-geautomatiseerde verwerking door Eurojust van persoonsgegevens die in een bestand zijn opgenomen of die zijn bestemd daarin te worden opgenomen.

2. Deze voorschriften zijn van toepassing op alle gegevens die zijn verzameld en verder verwerkt door Eurojust, dat wil zeggen, gegevens die Eurojust heeft opgesteld of ontvangen en die zij in haar bezit heeft, betreffende een materie die verband houdt met de beleidsmaatregelen, acties en besluiten welke tot de bevoegdheid van Eurojust behoren.

3. Deze voorschriften zijn niet van toepassing op gegevens die uitsluitend in het kader van zijn of haar rechterlijke bevoegdheden, als omschreven in artikel 9 van het Eurojust-besluit, aan een nationaal lid van Eurojust zijn toegezonden.

Artikel 3

Structuur

1. Alle persoonsgegevens worden als met een zaak verband houdende of niet met een zaak verband houdende gegevens beschouwd. Persoonsgegevens worden als met een zaak verband houdend beschouwd wanneer zij te maken hebben met de operationele taken van Eurojust, als omschreven in de artikelen 5, 6 en 7 van het Eurojust-besluit.

2. Met een zaak verband houdende gegevens worden verwerkt overeenkomstig de titels III en IV. Niet met een zaak verband houdende gegevens worden verwerkt overeenkomstig de titels III en V.

TITEL III

BEGINSELEN DIE IN HET ALGEMEEN VAN TOEPASSING ZIJN OP EUROJUST

Artikel 4

Recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en gegevensbescherming

Eurojust handelt met volledige eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, met name het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten aanzien van de verwerking van hun persoonsgegevens, ongeacht hun nationaliteit of verblijfplaats.

Artikel 5

Beginsel van rechtmatigheid en billijkheid, evenredigheid en noodzaak van verwerking

1. Persoonsgegevens moeten billijk en rechtmatig worden verwerkt.

2. Eurojust verwerkt alleen persoonsgegevens die noodzakelijk, aangepast en relevant zijn en evenredig zijn aan de doeleinden waarvoor zij verzameld of vervolgens verwerkt worden.

3. Eurojust bepaalt haar verwerkingssystemen of -verrichtingen conform het doel van verzameling en verdere verwer-

king van uitsluitend noodzakelijke persoonsgegevens, als omschreven in lid 2. Met name moet gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid een alias te gebruiken of de gegevens anoniem te maken, voorzover mogelijk, rekening houdend met het doel van de verwerking en het feit dat de benodigde inspanning redelijk moet zijn.

Artikel 6

Kwaliteit van de gegevens

1. Eurojust draagt er zorg voor dat de persoonsgegevens nauwkeurig zijn en zo nodig worden bijgewerkt; alle redelijke maatregelen moeten worden getroffen om onjuiste of onvolledige gegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij verzameld en/of vervolgens verwerkt zijn, te wissen of te corrigeren.

2. Overeenkomstig artikel 5, lid 2, worden persoonsgegevens niet langer bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt.

Artikel 7

Beveiliging van gegevens

1. Overeenkomstig artikel 22 van het Eurojust-besluit en deze voorschriften, treft Eurojust de technische en organisatorische maatregelen die noodzakelijk zijn om de persoonsgegevens te beschermen tegen toevallige of onrechtmatige vernietiging, toevallig verlies en ongeoorloofde verspreiding, wijziging of toegang, alsmede tegen elke andere vorm van niet-geoorloofde verwerking. Met name moeten maatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat alleen daartoe gemachtigde personen toegang hebben tot persoonsgegevens.

2. Alle maatregelen zijn afgestemd op de risico's van de verwerking en de aard van de te verwerken gegevens.

3. Eurojust ontwikkelt een alomvattend beveiligingsbeleid overeenkomstig artikel 22, lid 2, van het Eurojust-besluit en deze voorschriften. Dit beleid houdt rekening met de gevoelige aard van het werk van het justitieel samenwerkingsteam en omvat voorschriften voor de rubricering van documenten, de screening van personeel van Eurojust en de maatregelen bij inbreuken op de beveiliging. Het gemeenschappelijk controleorgaan wordt geraadpleegd over het beveiligingsbeleid van Eurojust.

4. Alle functionarissen van Eurojust worden voldoende voorgelicht over het beveiligingsbeleid van Eurojust. Van hen wordt verlangd dat zij de hun ter beschikking gestelde technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen benutten overeenkomstig de toepasselijke voorschriften inzake gegevensbescherming en -beveiliging.

Artikel 8

Recht op informatie van de betrokkenen

1. Onverminderd de bijzondere bepalingen van titel IV betreffende met een zaak verband houdende gegevens en van titel V betreffende niet met een zaak verband houdende gegevens, moet de betrokkenen informatie worden verstrekt over het doel van de verwerking en de identiteit van de verantwoordelijke voor de verwerking van de gegevens, de ontvangers of categorieën ontvangers, het recht op toegang en het recht op correctie van de hen betreffende gegevens, alsook elke andere informatie, zoals de rechtsgrondslag van de verwerkingshandeling waarvoor de gegevens zijn bedoeld, de bewaartermijn van de gegevens en het recht te allen tijde een beroep te doen op het Gemeenschappelijk Controleorgaan, voorzover bedoelde aanvullende informatie noodzakelijk is om, gelet op het doel en de bijzondere omstandigheden van de gegevensverwerking, ten aanzien van de betrokkene een billijke verwerking te garanderen.

2. Deze informatie moet worden verstrekt uiterlijk op het moment waarop de gegevens bij de betrokkene worden verzameld of, indien de gegevens van een derde worden ontvangen, op het moment waarop tot vastlegging van de persoonsgegevens wordt overgegaan, of, wanneer het de bedoeling is de gegevens aan een derde te verstrekken, niet later dan op het moment waarop de gegevens voor het eerst worden verstrekt, of, in de gevallen bedoeld in titel IV, hoofdstuk II, van deze voorschriften, zodra de doelstellingen van de verwerking, nationale onderzoeken of vervolgingen dan wel de rechten en vrijheden van derden daardoor niet langer in gevaar kunnen worden gebracht.

Artikel 9

Recht van de betrokkenen op toegang tot, correctie, blokkering of verwijdering van gegevens

1. De betrokkene heeft recht op toegang tot, correctie, blokkering of, in voorkomend geval, verwijdering van de gegevens. Eurojust stelt, indien nodig in samenwerking met de respectieve betrokken nationale autoriteiten, procedures vast om de uitoefening van die rechten door de betrokkenen te vergemakkelijken.

2. De functionaris voor de gegevensbescherming zorgt ervoor dat de betrokkenen op hun verzoek in kennis worden gesteld van hun rechten.

Artikel 10

Vertrouwelijkheid van de verwerking

Overeenkomstig artikel 25 van het Eurojust-besluit zijn alle personen die in of met Eurojust moeten werken, tot strikte geheimhouding verplicht. Eurojust treft alle vereiste maatregelen om ervoor te zorgen dat deze verplichtingen worden nageleefd, en dat inbreuken op deze verplichtingen onmiddellijk worden gemeld aan de functionaris voor de gegevensbe-

scherming en het hoofd van de beveiligingsdienst, die erop toezien dat daaraan een passend gevolg wordt gegeven.

Artikel 11

Interne verwerkers

Personen die binnen Eurojust, in de hoedanigheid van verwerker, toegang hebben tot persoonsgegevens, verwerken die gegevens niet dan op instructie van de verantwoordelijke voor de verwerking van de gegevens, tenzij de nationale of communautaire wetgeving in een andere regeling voorziet.

Artikel 12

Onderzoeken, verzoeken om informatie en vorderingen van Eurojust-functionarissen

1. Voor de toepassing van artikel 17, leden 2 en 4, van het Eurojust-besluit, verstrekt de functionaris voor de gegevensbescherming de Eurojust-functionarissen op hun verzoek informatie over de werkzaamheden van Eurojust op het gebied van gegevensverwerking. De functionaris voor de gegevensbescherming verleent zijn medewerking aan onderzoeken en geeft gevolg aan verzoeken om informatie of vorderingen ter zake van een vermeende inbreuk op de bepalingen van het Eurojust-besluit, deze voorschriften of andere voorschriften betreffende de verwerking van persoonsgegevens door Eurojust. Niemand mag nadeel ondervinden van het feit dat hij een zaak die naar hij beweert de voorschriften betreffende de verwerking van persoonsgegevens schendt, onder de aandacht van de functionaris voor de gegevensbescherming heeft gebracht.

2. Alle personeelsleden van Eurojust werken samen met het College, de nationale leden, de functionaris voor de gegevensbescherming en het Gemeenschappelijk Controleorgaan in het kader van verzoeken om informatie, onderzoeken, audits of andere activiteiten met betrekking tot gegevensbescherming.

TITEL IV

VOORSCHRIFTEN VOOR MET EEN ZAAK VERBAND HOUDENDE VERWERKINGSHANDELINGEN

HOOFDSTUK I

Voorwaarden voor een rechtmatige verwerking van persoonsgegevens

Artikel 13

Persoonsgegevens verwerkt in het kader van met een zaak verband houdende activiteiten

1. In het kader van met een zaak verband houdende activiteiten verwerkt Eurojust, voorzover nodig met het oog op de verwezenlijking van zijn doelstellingen, persoonsgegevens langs geautomatiseerde weg of in gestructureerde manuele bestanden, overeenkomstig de artikelen 14, 15 en 16 van het Eurojust-besluit.

2. De nationale leden die persoonsgegevens betreffende individuele zaken verwerken, stellen het doel en de middelen van de persoonsgegevensverwerking vast en worden derhalve als verantwoordelijke dan wel, voorzover van toepassing, als medeverantwoordelijke voor de verwerking van de gegevens beschouwd.

Artikel 14

Rechtmatigheid en billijkheid van de verwerking

Persoonsgegevens mogen verzameld en verder verwerkt worden in het kader van met een zaak verband houdende activiteiten, voorzover de verwerking nodig is voor de uitvoering van de taken van Eurojust in verband met de versterking van de strijd tegen ernstige vormen van criminaliteit.

Artikel 15

Beperking van het doel

Persoonsgegevens die door Eurojust in het kader van onderzoeken en vervolgingen worden verwerkt, worden onder geen beding voor enig ander doel verwerkt.

Artikel 16

Kwaliteit van de gegevens

1. Indien door een lidstaat of een externe partij informatie aan Eurojust wordt verstrekt in het kader van een onderzoek of vervolging, is Eurojust niet verantwoordelijk voor de juistheid van de ontvangen informatie, maar zorgt het ervoor dat, vanaf het moment waarop het deze informatie ontvangt, alle redelijke maatregelen worden getroffen om de informatie actueel te houden.

2. Indien Eurojust een onnauwkeurigheid vaststelt die de betrokken gegevens aanbelangt, stelt het de derde waarvan het de informatie heeft ontvangen, daarvan in kennis en corrigeert het deze informatie.

Artikel 17

Speciale categorieën gegevens

1. Eurojust treft passende technische maatregelen om ervoor te zorgen dat de functionaris voor de gegevensbescherming automatisch in kennis wordt gesteld van de uitzonderlijke gevallen waarin artikel 15, lid 4, van het Eurojust-besluit wordt toegepast. Het case management-systeem zorgt ervoor dat zulke gegevens niet kunnen worden opgenomen in het in artikel 16, lid 1, van het Eurojust-besluit genoemde register.

2. Wanneer die gegevens betrekking hebben op getuigen of slachtoffers in de zin van artikel 15, lid 2, van het Eurojust-besluit, slaat het case management-systeem deze informatie niet op, tenzij een besluit van het College is gedocumenteerd.

Artikel 18

Verwerking van de categorieën persoonsgegevens genoemd in artikel 15, lid 3, van het Eurojust-besluit

1. Eurojust treft passende technische maatregelen om ervoor te zorgen dat de functionaris voor de gegevensbescherming automatisch in kennis wordt gesteld van de uitzonderlijke gevallen waarin, voor een bepaalde periode, artikel 15, lid 3, van het Eurojust-besluit wordt toegepast.

2. Wanneer deze gegevens betrekking hebben op getuigen of slachtoffers in de zin van artikel 15, lid 2, van het Eurojust-besluit, slaat het case management-systeem deze informatie niet op, tenzij een gezamenlijk besluit daartoe van ten minste twee nationale leden is gedocumenteerd.

HOOFDSTUK II

Rechten van de betrokkenen

Artikel 19

Recht op informatie van de betrokkenen

1. In het kader van het operationele werk van Eurojust wordt de betrokkene informatie over de verwerking verstrekt zodra blijkt dat de verstrekking van die informatie aan de betrokkene geen aantasting zou betekenen van:

- a) de uitvoering van de taken van Eurojust in verband met de versterking van de strijd tegen ernstige vormen van criminaliteit; of
- b) nationale onderzoeken of vervolgingen waaraan Eurojust deelneemt; of
- c) een taak op het gebied van toezicht, inspectie of regelgeving, verbonden, zelfs indien incidenteel, met de uitoefening van het openbaar gezag in de gevallen bedoeld in de punten a) en b); of
- d) de rechten en vrijheden van derden.

2. De toepassing van de in lid 1 genoemde gevallen wordt vastgelegd in het tijdelijke werkbestand dat verband houdt met de betrokken zaak, met vermelding van de basis voor het besluit dat is genomen door het nationale lid of de nationale leden verantwoordelijk voor dit bestand.

Artikel 20

Recht op toegang van de betrokkenen

Eenieder heeft recht op toegang tot de hem of haar betreffende, door Eurojust verwerkte persoonsgegevens, onder de voorwaarden van artikel 19 van het Eurojust-besluit.

Artikel 21

Procedure voor de uitoefening van de rechten van de betrokkenen

1. Eenieder die zijn rechten als betrokkene wenst uit te oefenen, kan daartoe een aanvraag indienen, rechtstreeks bij Eurojust of bij de door de lidstaat van zijn keuze aangewezen instantie die de aanvraag zal toezenden aan Eurojust.

2. Aanvragen voor de uitoefening van rechten worden behandeld door de betrokken nationale leden, die een afschrift van de aanvraag ter registratie toesturen aan de functionaris voor gegevensbescherming.

3. De betrokken nationale leden verrichten de nodige controles en delen de functionaris voor gegevensbescherming mee welk besluit zij in het specifieke geval hebben genomen. Dit besluit houdt ten volle rekening met de onderhavige voorschriften en met de regelgeving die op de aanvraag van toepassing is overeenkomstig artikel 19, lid 3, van het Eurojust-besluit, met de weigeringsgronden die zijn vermeld in artikel 19, lid 4, van het Eurojust-besluit en met de resultaten van de raadpleging van de bevoegde wetshandhavingsinstanties, die overeenkomstig artikel 19, lid 9, van het Eurojust-besluit moet plaatsvinden voordat een besluit wordt genomen.

4. De functionaris voor gegevensbescherming verricht zo nodig aanvullende controles in het case-management-systeem en brengt de betrokken nationale leden op de hoogte van eventuele aanvullende informatie die bij deze controles wordt gevonden. De betrokken nationale leden kunnen op grond van de door de functionaris voor gegevensbescherming verstrekte informatie besluiten om hun oorspronkelijk besluit te herzien.

5. De functionaris voor gegevensbescherming brengt het definitieve besluit van de betrokken nationale leden overeenkomstig artikel 19, lid 6, van het Eurojust-besluit ter kennis van de betrokkene en wijst de betrokkene erop dat hij beroep kan instellen bij het Gemeenschappelijk Controleorgaan indien hij geen genoegen neemt met het antwoord van Eurojust.

6. De aanvraag moet binnen drie maanden na ontvangst afgehandeld zijn. De betrokkene kan zich tot het Gemeenschappelijk Controleorgaan wenden indien hij binnen voornoemde termijn geen antwoord heeft gekregen.

7. Wanneer de aanvraag door een nationale instantie is toegezonden, zorgen de betrokken nationale leden ervoor dat die instantie op de hoogte wordt gebracht van het feit dat de functionaris voor gegevensbescherming de betrokkene heeft geantwoord.

8. Eurojust stelt procedures in voor samenwerking met de nationale instanties die zijn aangewezen voor de behandeling van de aanvragen van betrokkenen in verband met de uitoefening van hun rechten, teneinde te waarborgen dat die aanvragen naar behoren en tijdig aan Eurojust worden toegezonden.

Artikel 22

Kennisgeving aan derden na correctie, blokkering of verwijdering van met een zaak verband houdende persoonsgegevens

Eurojust neemt passende technische maatregelen om te waarborgen dat in gevallen waarin Eurojust naar aanleiding van een aanvraag persoonsgegevens corrigeert, blokkeert of verwijdt, automatisch een lijst wordt gegenereerd met de verstrekkers en ontvangers van die gegevens. Overeenkomstig artikel 20, lid 5, van het Eurojust-besluit, zorgt de verantwoordelijke voor de verwerking ervoor dat de ontvangers en verstrekkers van de lijst op de hoogte worden gebracht van de wijzigingen van de persoonsgegevens.

HOOFDSTUK III

Gegevensbeveiliging

Artikel 23

Geautomatiseerd case management-systeem

1. Eurojust stelt een geautomatiseerd case-management-systeem met een geïntegreerd bestand in, dat door de nationale leden wordt gebruikt bij de behandeling van met een zaak verband houdende activiteiten en dat de tijdelijke werkbestanden en het register omvat als bedoeld in artikel 16 van het Eurojust-besluit. Dit systeem omvat functies als case management, beschrijving van de workflow, verwijzingen tussen gegevens en beveiliging.

2. Het case management-systeem wordt door het College goedgekeurd na raadpleging van de functionaris voor gegevensbescherming, het Gemeenschappelijk Controleorgaan en de betrokken Eurojust-personeelsleden, en het houdt ten volle rekening met de voorschriften van artikel 22 en eventuele andere relevante bepalingen van het Eurojust-besluit.

3. Het case management-systeem stelt de nationale leden in staat te bepalen met welke doeleinden en specifieke doelstellingen een tijdelijk werkbestand wordt geopend binnen het kader van de taken die worden vermeld in de artikelen 5, 6 en 7 van het Eurojust-besluit.

Artikel 24

Tijdelijke werkbestanden en register

1. Overeenkomstig artikel 14, lid 4, en artikel 16 van het Eurojust-besluit legt Eurojust een register van onderzoeksgegevens en tijdelijke werkbestanden met onder meer persoonsgegevens aan Het register en de tijdelijke werkbestanden maken deel uit van het in artikel 23 bedoelde case management-systeem en nemen de bij artikel 15 van het Eurojust-besluit opgelegde beperkingen inzake de verwerking van persoonsgegevens in acht.

2. De nationale leden zijn verantwoordelijk voor het aanleggen van nieuwe tijdelijke werkbestanden in verband met de zaken die zij behandelen. Het case management-systeem kent automatisch een referentienummer (identificatienummer) toe aan elk nieuw tijdelijk werkbestand.

3. Eurojust voert een geautomatiseerd case management-systeem in dat de nationale leden de mogelijkheid biedt om de toegang tot door hen in een tijdelijk werkbestand verwerkte gegevens, te beperken of om andere nationale leden die betrokken zijn bij de zaak waarop het bestand betrekking heeft, toegang tot de gegevens of tot een gedeelte ervan te verlenen. Het case management-systeem biedt de nationale leden de mogelijkheid om te bepalen welke specifieke persoonsgegevens of niet-persoonsgebonden gegevens toegankelijk zijn voor andere nationale leden, assistenten of bevoegde personeelsleden die bij de behandeling van de zaak betrokken zijn, en om de gegevens te selecteren die zij in het register willen opnemen, overeenkomstig artikel 14 en artikel 15 van het Eurojust-besluit; zij zorgen er daarbij voor dat ten minste de volgende gegevens in het register worden opgenomen: de verwijzing naar het tijdelijke werkbestand; de aard van de strafbare feiten; de betrokken lidstaten, internationale organisaties en instanties en/of autoriteiten van derde landen; de betrokkenheid van de Europese Commissie of EU-instanties en -organen; de doestellingen en de status van de zaak (open/gesloten).

4. Wanneer een nationaal lid aan een of meer betrokken nationale leden toegang verleent tot een tijdelijk werkbestand of tot een gedeelte ervan, zorgt het case management-systeem ervoor dat de gemachtigde gebruikers toegang hebben tot de relevante gedeeltes van het bestand, maar dat zij geen wijzigingen kunnen aanbrengen in de gegevens die door de oorspronkelijke auteur zijn ingevoerd. De gemachtigde gebruikers kunnen evenwel relevante informatie toevoegen aan de nieuwe gedeeltes van tijdelijke werkbestanden. Evenzo kan informatie van het register door alle gemachtigde gebruikers worden ingezien, maar uitsluitend door de oorspronkelijke auteur worden gewijzigd.

5. Het systeem stelt de functionaris voor gegevensbescherming automatisch in kennis van de creatie van nieuwe werkbestanden die persoonsgegevens bevatten en in het bijzonder van uitzonderlijke gevallen waarin artikel 15, lid 3, van het Eurojust-besluit wordt toegepast. Het case management-systeem markeert deze gegevens op zodanige wijze dat de persoon die de gegevens in het systeem heeft ingevoerd, wordt herinnerd aan de voorwaarde dat deze gegevens slechts gedurende een beperkte periode mogen worden opgeslagen. Wanneer deze gegevens betrekking hebben op getuigen of slachtoffers in de zin van artikel 15, lid 2, van het Eurojust-besluit, slaat het systeem de gegevens niet op, tenzij een gezamenlijk besluit daartoe van ten minste twee nationale leden is gedocumenteerd.

6. Het systeem stelt de functionaris voor gegevensbescherming automatisch in kennis van uitzonderlijke gevallen waarin artikel 15, lid 4, van het Eurojust-besluit wordt toegepast. Wanneer die gegevens betrekking hebben op getuigen of slachtoffers in de zin van artikel 15, lid 2, van het Eurojust-besluit, houdt het case management-systeem deze informatie alleen bij, indien het besluit van het College is gedocumenteerd.

7. Het case management-systeem zorgt ervoor dat uitsluitend de persoonsgegevens bedoeld in artikel 15, lid 1, onder a) tot en met i) en onder k), en artikel 15, lid 2, van het Eurojust-besluit in het register kunnen worden opgenomen.

8. In het register moeten voldoende gegevens worden opgenomen met het oog op de taken van Eurojust en in het bijzonder de doelstellingen van artikel 16, lid 1.

Artikel 25

Logbestanden en audit trails

1. Eurojust neemt de passende technische maatregelen om te waarborgen dat een register van alle verwerkingen van persoonsgegevens wordt bijgehouden. Het case management-systeem zorgt er in het bijzonder voor dat voor de doeleinden van artikel 19, lid 3, van het Eurojust-besluit een register van de overdracht en de ontvangst van gegevens als bedoeld bij artikel 17, lid 2, onder b), van het Eurojust-besluit wordt bijgehouden. Dat register biedt overeenkomstig artikel 22 van het Eurojust-besluit de mogelijkheid de mogelijkheid te controleren en vast te stellen welke persoonsgegevens in systemen voor geautomatiseerde gegevensverwerking zijn ingevoerd, alsook wanneer en door wie zij zijn ingevoerd.

2. De functionaris voor gegevensbescherming controleert deze registers regelmatig ten einde de nationale leden en het College te kunnen bijstaan in kwesties inzake gegevensbescherming en hij verricht de nodige onderzoeken in geval van onregelmatigheden. Zo nodig brengt de functionaris voor gegevensbescherming volgens de procedure van artikel 17, lid 4, van het Eurojust-besluit het College en het Gemeenschappelijk Controleorgaan op de hoogte van inbreuken op de gegevensbescherming die aan de hand van bovengenoemde registers kunnen worden aangetoond. De functionaris voor gegevensbescherming zorgt ervoor dat de administratief directeur zo nodig op de hoogte wordt gebracht, zodat deze intern de nodige maatregelen kan nemen.

3. De functionaris voor gegevensbescherming geeft het Gemeenschappelijk Controleorgaan op verzoek volledige toegang tot de in lid 1 bedoelde gegevens.

Artikel 26

Geautoriseerde toegang tot persoonsgegevens

1. Eurojust treft de passende technische maatregelen en organisatorische regelingen om ervoor te zorgen dat uitsluitend nationale leden, hun assistenten en bevoegd Eurojust-personeelsleden met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van Eurojust toegang hebben tot persoonsgegevens die door Eurojust in het kader van zijn operationele activiteiten worden verwerkt.

2. Voornoemde maatregelen houden rekening met de doeleinden waarvoor de gegevens zijn verzameld en vervolgens worden verwerkt, de stand van de techniek, het vanwege de gevoelige activiteiten van Eurojust vereiste beveiligingsniveau en de voorschriften van artikel 22 van het Eurojust-besluit.

3. Elk nationaal lid van Eurojust verstrekt de functionaris voor gegevensbescherming de nodige documenten en informatie met betrekking tot het in zijn nationaal kantoor gevoerde beleid inzake de toegang tot bestanden in verband met een zaak. De nationale leden zorgen er in het bijzonder voor dat passende organisatorische regelingen worden getroffen en nageleefd en dat naar behoren gebruik wordt gemaakt van de technische en organisatorische middelen die hen door Eurojust ter beschikking worden gesteld.

4. Het College kan andere Eurojust-personeelsleden toegang verlenen tot bestanden in verband met een zaak wanneer dat nodig is voor de vervulling van de taken van Eurojust.

Artikel 27

Audits en controle

1. De functionaris voor gegevensbescherming ziet toe op de rechtmatigheid en de inachtneming van de bepalingen van het Eurojust-besluit, het bestaande reglement van orde en andere voorschriften in verband met de verwerking van persoonsgegevens die op Eurojust van toepassing zijn. Daartoe verleent de functionaris voor gegevensbescherming de nationale leden de nodige bijstand bij gegevensbeschermingsvraagstukken en toetst hij jaarlijks de naleving van voornoemde voorschriften binnen Eurojust. De functionaris voor gegevensbescherming brengt bij het College en het Gemeenschappelijk Controleorgaan verslag uit over de resultaten van deze toetsing, alsmede over andere belangrijke ontwikkelingen binnen Eurojust. De functionaris voor gegevensbescherming zorgt ervoor dat indien nodig de administratief directeur op de hoogte wordt gebracht, zodat deze intern de nodige maatregelen kan nemen.

2. Het Gemeenschappelijk Controleorgaan voert audits en controles uit overeenkomstig artikel 23, lid 7, van het Eurojust-besluit.

HOOFDSTUK IV

Gegevensstromen naar derde partijen of organisaties

Artikel 28

Gegevensstromen naar derde partijen of organisaties

1. Eurojust streeft ernaar om samenwerkingsovereenkomsten met passende bepalingen betreffende de uitwisseling van persoonsgegevens tot stand te brengen met alle partners waarmee regelmatig gegevens worden uitgewisseld.

2. Onverminderd de bestaande samenwerkingsovereenkomsten, geeft Eurojust alleen persoonsgegevens door aan een derde land of aan een van de in artikel 27, lid 1, van het Eurojust-besluit bedoelde instanties indien die gebonden zijn door het Verdrag tot bescherming van personen met betrekking tot de geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens, ondertekend te Straatsburg op 28 januari 1981, of indien er een toereikend beschermingsniveau is gewaarborgd.

3. Het besluit inzake de doorgifte van gegevens aan landen of organisaties die geen partij zijn bij het Verdrag van de Raad van Europa van 28 januari 1981 wordt genomen door de betrokken nationale leden, op basis van een beoordeling inzake de toereikendheid van het beschermingsniveau door de functionaris voor gegevensbescherming. De toereikendheid van het beschermingsniveau wordt beoordeeld in het licht van alle omstandigheden voor elke doorgifte of doorgiftecategorie. De beoordeling berust met name op een onderzoek van de volgende elementen: het type gegevens, het doel en de duur van de verwerking waarvoor de gegevens worden doorgegeven, het land van oorsprong en het land van de uiteindelijke bestem-

ming, de in de betrokken staat of organisatie geldende algemene en sectorale rechtsregels en beroeps- en beveiligingsvoorschriften, evenals het bestaan van voldoende door de ontvanger van de doorgegeven gegevens geboden garanties. Die garanties kunnen in het bijzonder worden ontleend aan schriftelijke overeenkomsten die bindend zijn voor de verantwoordelijke voor de verwerking die de gegevens doorgeeft en de ontvanger die niet onder de rechtsmacht van een partij bij het Verdrag valt. De inhoud van de betrokken overeenkomsten moet de relevante bestanddelen van de gegevensbescherming omvatten. Bij problemen in verband met beoordeling van het beschermingsniveau, raadpleegt de functionaris voor gegevensbescherming het Gemeenschappelijk Controleorgaan voordat hij tot de beoordeling van een specifieke doorgifte overgaat.

4. Zelfs indien niet aan de voorwaarden van de vorige leden is voldaan, kan een nationaal lid evenwel, in de in artikel 27, lid 6, van het Eurojust-besluit genoemde uitzonderlijke omstandigheden, uitsluitend met het oog op dringende maatregelen ter voorkoming van een onmiddellijk en ernstig gevaar voor een persoon of de openbare veiligheid, gegevens doorgeven aan een derde land. Het nationaal lid legt zo'n uitzonderlijke doorgifte vast in het tijdelijk werkbestand betreffende de zaak, met vermelding van de redenen van die mededeling, en stelt de functionaris voor gegevensbescherming in kennis van zo'n mededeling. De functionaris voor gegevensbescherming gaat na of zulke doorgiften alleen in uitzonderlijke en dringende gevallen plaatsvinden.

HOOFDSTUK V

Bewaartermijn van persoonsgegevens

Artikel 29

Bewaartermijn van persoonsgegevens

1. Eurojust neemt passende technische maatregelen om te waarborgen dat de bewaartermijn van persoonsgegevens als omschreven in artikel 21 van het Eurojust-besluit in acht wordt genomen.

2. Het case management-systeem waarborgt met name dat na de invoering van de gegevens in een tijdelijk werkbestand om de drie jaar wordt nagegaan of de bewaring noodzakelijk is. Die verificatie moet naar behoren in het systeem worden vastgelegd, met inbegrip van de motivering voor ieder genomen besluit, en de resultaten ervan worden automatisch ter kennis van de functionaris voor gegevensbescherming gebracht.

3. Het case management-systeem markeert in het bijzonder de gegevens die voor een bepaalde periode zijn opgeslagen, overeenkomstig artikel 15, lid 3, van het Eurojust-besluit. Voor die categorie gegevens wordt om de drie maanden nagegaan of bewaring noodzakelijk is, en die verificatie wordt op dezelfde wijze vastgelegd als aangegeven in de leden 1 en 2.

4. De verantwoordelijke voor de verwerking raadpleegt zo nodig het college en de functionaris voor gegevensbescherming over ieder na een verificatie te nemen besluit om gegevens langer te bewaren.

TITEL IV

VOORSCHRIFTEN VOOR NIET MET EEN ZAAK VERBAND HOUDENDE VERWERKINGSHANDELINGEN

HOOFDSTUK I

Algemene beginselen

Artikel 30

Rechtmatigheid en billijkheid van de verwerking

Persoonsgegevens moeten billijk en rechtmatig worden verwerkt. Verwerking van persoonsgegevens mag met name slechts geschieden indien:

- a) het noodzakelijk is om een wettelijke verplichting na te komen waaraan de verantwoordelijke voor de verwerking is onderworpen, of
- b) het noodzakelijk is voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is of voor het nemen van precontractuele maatregelen naar aanleiding van een verzoek van de betrokkene, of
- c) de betrokkene daarvoor ondubbelzinnig toestemming heeft gegeven, of
- d) het noodzakelijk is ter bescherming van een vitaal belang van de betrokkene, of
- e) het noodzakelijk is voor door de verantwoordelijke voor de verwerking behartigde legitieme belangen, tenzij de belangen van de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene die krachtens artikel 4 van dit reglement van orde beschermd moeten worden, prevaleren.

Artikel 31

Beperking van het doel

1. Persoonsgegevens moeten worden verwerkt voor een specifiek en welbepaald rechtmatig en legitiem doel en mogen vervolgens alleen verder worden verwerkt indien dat niet onverenigbaar is met het oorspronkelijke doel van de verwerking.

2. Uitsluitend met het oog op het beveiligen, controleren en beheren van de verwerkingssystemen of -verrichtingen verzamelde persoonsgegevens mogen voor geen enkel ander doel worden gebruikt, behalve voor preventie, onderzoek, opsporing en vervolging van ernstige strafbare feiten.

Artikel 32

Verwerking van bijzondere categorieën van gegevens

1. De verwerking van persoonsgegevens waaruit de raciale of etnische afkomst, de politieke opvattingen, de godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging, of het lidmaatschap van een vakvereniging blijkt, alsook de verwerking van gegevens betreffende de gezondheid of het seksueel gedrag dan wel straf-

rechtelijke veroordelingen op niet met de zaak verband houdende gronden, is verboden.

2. Dit verbod is niet van toepassing indien:

- a) de betrokkene uitdrukkelijk in een dergelijke verwerking heeft toegestemd, of
- b) de verwerking noodzakelijk is met het oog op de uitvoering van de verplichtingen en de specifieke rechten van de verantwoordelijke voor de verwerking, zoals verplichtingen op het gebied van het belasting- of arbeidsrecht die op de verantwoordelijke voor de verwerking van toepassing zijn, of, indien nodig, voorzover de functionaris voor gegevensbescherming daar-mee heeft ingestemd, en adequate garanties worden geboden, of
- c) de verwerking noodzakelijk is ter bescherming van de vitale belangen van de betrokkene of van een andere persoon indien de betrokkene lichamelijk of juridisch niet in staat is zijn toestemming te geven, of
- d) de verwerking betrekking heeft op duidelijk door de betrokkene openbaar gemaakte gegevens of noodzakelijk is voor de vaststelling, de uitoefening of de verdediging van een recht in rechte.

3. De in lid 1 bedoelde gegevens worden alleen verwerkt voor het doel waarvoor zij oorspronkelijk zijn verzameld.

Artikel 33

Uitzonderingen op het recht op informatie van de betrokkene

1. In het kader van het niet-operationele werk van Eurojust kunnen uitzonderingen op het algemene beginsel van informatie van de betrokkene worden gemaakt wanneer de verstrekking van die informatie aan de betrokkene een aantasting zou betekenen van:

- a) een belangrijk economisch of financieel belang van een lidstaat of van de Europese Unie, of
- b) de bescherming van de betrokkene of van de rechten en vrijheden van anderen, of
- c) de nationale veiligheid, de openbare veiligheid en de defensie van de lidstaten.

2. De functionaris voor gegevensbescherming wordt er onmiddellijk van in kennis gesteld wanneer deze uitzonderingen worden gemaakt.

Artikel 34

Informatie van de functionaris voor gegevensbescherming

1. Alvorens een verwerking of een reeks verwerkingen met een enkel doel of met verscheidene samenhangende doeleinden uit te voeren, stelt iedere verantwoordelijke voor de verwerking vooraf de functionaris voor gegevensbescherming daarvan in kennis.

2. De te verstrekken informatie behelst ten minste:

- a) de naam van de verantwoordelijke voor de verwerking en een indicatie van de organisatieonderdelen van een instelling of een orgaan die met de verwerking van persoonsgegevens voor een bepaald doel zijn belast;
- b) de doeleinde(n) van de verwerking;
- c) een beschrijving van de categorie(ën) betrokkenen en van de gegevens of categorieën gegevens die daarop betrekking hebben;
- d) de rechtsgrondslag van de verwerking waarvoor de gegevens bestemd zijn;
- e) de ontvangers of categorieën ontvangers aan wie de gegevens bekend kunnen worden gemaakt; en
- f) een algemene beschrijving om vooraf te kunnen beoordelen of de beveiligingsmaatregelen adequaat zijn.

3. Eventuele relevante wijzigingen in de in het vorige lid genoemde informatie worden onverwijld aan de functionaris voor gegevensbescherming medegedeeld.

Artikel 35

Register

- 1. De functionaris voor gegevensbescherming houdt een register van de overeenkomstig de voorgaande bepaling gemelde verwerkingen bij.
- 2. Het register bevat ten minste de in artikel 34, lid 2, punten a) tot en met g), bedoelde informatie.
- 3. De functionaris voor gegevensbescherming stelt alle in het register vervatte informatie op verzoek ter beschikking van het Gemeenschappelijk Controleorgaan.

Artikel 36

Verwerking van persoonsgegevens voor rekening van de verantwoordelijke voor de verwerking

- 1. De verantwoordelijke voor de verwerking kiest, in geval van verwerking voor zijn rekening door een externe verwerker, een verwerker die voldoende waarborgen biedt ten aanzien van de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen als vereist door artikel 22 van het Eurojust-besluit en eventuele andere relevante documenten en hij ziet toe op de naleving van die maatregelen.
- 2. De uitvoering van verwerkingen door een externe verwerker wordt geregeld in een overeenkomst of door een rechtshandeling die de verwerker ten opzichte van de verantwoordelijke voor de verwerking bindt en waarin met name wordt bepaald dat:
 - a) de verwerker slechts op instructies van de verantwoordelijke voor de verwerking handelt, en
 - b) de in het Eurojust-besluit en dit reglement bedoelde verplichtingen inzake vertrouwelijkheid en beveiliging

eveneens rusten op de verwerker, tenzij de verwerker ingevolge artikel 16 of artikel 17, lid 3, tweede streepje, van Richtlijn 95/46/EG van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens ⁽¹⁾, al onderworpen is aan verplichtingen inzake vertrouwelijkheid en beveiliging uit hoofde van het nationale recht van een lidstaat.

3. Met het oog op de bewaring van bewijsmateriaal worden de op de bescherming van de gegevens betrekking hebbende onderdelen van de overeenkomst of rechtshandeling en de vereiste maatregelen inzake vertrouwelijkheid en beveiliging schriftelijk of in een andere, gelijkwaardige vorm vastgelegd.

Artikel 37

Geautomatiseerde individuele besluiten

De betrokkene heeft het recht niet te worden onderworpen aan een besluit waaraan voor hem rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem verregaand treft en dat uitsluitend op een geautomatiseerde gegevensverwerking berust die bestemd is om bepaalde aspecten van zijn persoonlijkheid, zoals beroepsprestatie, betrouwbaarheid of gedrag te beoordelen, tenzij het besluit uitdrukkelijk is toegestaan krachtens een nationale of Europese regelgeving of, zo nodig, door de functionaris voor gegevensbescherming. In beide gevallen worden maatregelen genomen om de legitieme belangen van de betrokkene te beschermen, zoals regelingen die de betrokkene in staat stellen zijn standpunt kenbaar te maken, of die hem in staat stellen de logica van de verwerking te begrijpen.

HOOFDSTUK II

Interne voorschriften betreffende de bescherming van persoonsgegevens en van de persoonlijke levenssfeer in het kader van interne telecommunicatienetwerken

Artikel 38

Toepassingsgebied

1. Onverminderd de voorgaande artikelen zijn de in dit hoofdstuk vervatte voorschriften van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens in verband met het gebruik en het beheer van telecommunicatienetwerken of eindapparatuur die onder de verantwoordelijkheid van Eurojust worden geëxploiteerd.

2. Voor de doeleinden van de in dit hoofdstuk vervatte voorschriften wordt onder „gebruiker” verstaan, elke natuurlijke persoon die gebruik maakt van een telecommunicatienetwerk of eindapparatuur waarvan de exploitatie onder de verantwoordelijkheid van Eurojust valt.

⁽¹⁾ PB L 281 van 23.11.1995, blz. 31.

*Artikel 39***Beveiliging**

1. Eurojust neemt passende technische en organisatorische maatregelen om het veilige gebruik van de telecommunicatienetwerken en van eindapparatuur (computers, servers, apparatuur en programmatuur) te waarborgen, indien nodig in samenwerking met de aanbieders van publiek toegankelijke telecommunicatiediensten en/of met die van openbare telecommunicatienetwerken. Die maatregelen waarborgen een beveiligingsniveau dat in verhouding staat tot het betrokken risico, rekening houdend met de stand van de techniek en de kosten van uitvoering ervan.

2. Indien er enig bijzonder risico bestaat dat de beveiliging van het netwerk en van de eind-apparatuur wordt doorbroken, licht Eurojust de gebruikers in over dergelijke risico's, over mogelijke middelen om die risico's tegen te gaan en over alternatieve communicatiemiddelen.

*Artikel 40***Vertrouwelijk karakter van het communicatieverkeer**

Eurojust waarborgt het vertrouwelijke karakter van het communicatieverkeer via telecommunicatienetwerken en via eindapparatuur, met inachtneming van het Gemeenschapsrecht.

*Artikel 41***Verkeers- en rekeninggegevens**

1. Verkeersgegevens met betrekking tot gebruikers, die worden verwerkt om oproepen en andere verbindingen via het telecommunicatiesysteem tot stand te brengen, worden bij beëindiging van de oproep of andere verbinding gewist of anoniem gemaakt.

2. Uitzonderingen op dit algemene beginsel (zoals de noodzaak bepaalde verkeersgegevens te bewaren indien die gekoppeld zijn aan het gegevensoptekeningproces dat nodig is voor bepaalde dossiers of voor het in rekening brengen van particuliere oproepen) zijn alleen toegestaan indien zij zijn voorzien in de interne voorschriften die Eurojust na overleg met de functionaris voor gegevensbescherming heeft aangenomen. Indien de functionaris voor gegevensbescherming niet overtuigd is van de rechtmatigheid of de passendheid van dergelijke uitzonderingen, wordt het Gemeenschappelijk Controleorgaan geraadpleegd.

3. Verkeers- en rekeninggegevens mogen slechts worden verwerkt door personen die zich met facturering en met verkeers- en begrotingsbeheer bezighouden.

*Artikel 42***Gebruikerslijsten**

1. Persoonsgegevens die in gedrukte of in elektronische gebruikerslijsten zijn opgenomen en de toegang tot dergelijke lijsten worden beperkt tot hetgeen voor de specifieke doeleinden van de lijst noodzakelijk is.

2. Die lijsten zijn alleen beschikbaar voor Eurojust-gebruikers, voor uitsluitend intern gebruik, of in andere passend geachte interinstitutionele lijsten.

HOOFDSTUK IIISpecifieke voorschriften*Artikel 43***Aanvullende voorschriften**

Indien nodig ontwikkelt Eurojust verdere voorschriften voor de verwerking van persoonsgegevens in niet met een zaak verband houdende handelingen. Die voorschriften worden ter kennis gebracht van het Gemeenschappelijk Controleorgaan en bekendgemaakt in afzonderlijke interne handboeken.

TITEL VI**OVERIGE BEPALINGEN***Artikel 44***Evaluatie van het reglement**

1. Dit reglement wordt regelmatig geëvalueerd om te beoordelen of er wijzigingen in moeten worden aangebracht. Voor eventuele wijzigingen in dit reglement worden de procedures gevolgd die in het Eurojust-besluit zijn vastgesteld voor de goedkeuring van het reglement.

2. Indien de functionaris voor gegevensbescherming van mening is dat er wijzigingen in dit reglement van orde moeten worden aangebracht, stelt hij zowel de voorzitter van het college als het Gemeenschappelijk Controleorgaan daarvan in kennis.

3. Het Gemeenschappelijk Controleorgaan brengt alle voorstellen of aanbevelingen betreffende wijzigingen in het huidige reglement van orde onder de aandacht van het college.

*Artikel 45***Inwerkingtreding en toepassing**

1. Dit reglement van orde treedt in werking op de dag volgende op zijn definitieve goedkeuring door de Raad.

2. Het wordt bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

I

(Mededelingen)

COMMISSIE

Wisselkoersen van de euro ⁽¹⁾

18 maart 2005

(2005/C 68/02)

1 euro =

Munteenheid			Koers		
Munteenheid			Koers		
USD	US-dollar	1,3279	LVL	Letlandse lat	0,6962
JPY	Japanse yen	139,28	MTL	Maltese lira	0,4324
DKK	Deense kroon	7,4478	PLN	Poolse zloty	4,0675
GBP	Pond sterling	0,69345	ROL	Roemeense leu	36 276
SEK	Zweedse kroon	9,1144	SIT	Sloveense tolar	239,70
CHF	Zwitserse frank	1,5495	SKK	Slowaakse koruna	38,280
ISK	IJslandse kroon	78,08	TRY	Turkse lira	1,7546
NOK	Noorse kroon	8,1280	AUD	Australische dollar	1,6802
BGN	Bulgaarse lev	1,9558	CAD	Canadese dollar	1,6027
CYP	Cypriotische pond	0,5834	HKD	Hongkongse dollar	10,3552
CZK	Tsjechische koruna	29,749	NZD	Nieuw-Zeelandse dollar	1,7951
EEK	Estlandse kroon	15,6466	SGD	Singaporese dollar	2,1613
HUF	Hongaarse forint	245,66	KRW	Zuid-Koreaanse won	1 334,54
LTL	Litouwse litas	3,4528	ZAR	Zuid-Afrikaanse rand	8,0401

(¹) Bron: door de Europese Centrale Bank gepubliceerde referentiekursen.

STAATSSTEUN — REPUBLIEK HONGARIJE

Staatssteun nr. C 35/2004 (ex HU 11/2003) (overgangsprocedure) — Postabank és Takarékpénztár Rt./Erste Bank Hungary Rt.

Uitnodiging overeenkomstig artikel 88, lid 2, van het EG-Verdrag opmerkingen te maken

(2005/C 68/03)

(Voor de EER relevante tekst)

De Commissie heeft de Republiek Hongarije bij schrijven van 20 oktober 2004, die na deze samenvatting in de authentieke taal is weergegeven, in kennis gesteld van haar besluit tot inleiding van de procedure van artikel 88, lid 2, van het EG-Verdrag ten aanzien van een deel van de bovengenoemde steunmaatregel.

De Commissie heeft besloten geen bezwaar te maken tegen bepaalde andere steunmaatregelen die in de op deze samenvatting volgende brief zijn beschreven.

Belanghebbenden kunnen hun opmerkingen over de betrokken steunmaatregel ten aanzien waarvan de Commissie de procedure inleidt, maken door deze binnen een maand vanaf de datum van deze bekendmaking te zenden aan:

Europese Commissie
Directoraat-generaal Concurrentie
Directoraat H
Griffie Staatssteun
Spa 3 6/05
B-1049 Brussel
Fax (32-2) 296 12 42.

Deze opmerkingen zullen ter kennis van de Republiek Hongarije worden gebracht. Een belanghebbende die opmerkingen maakt, kan, met opgave van redenen, schriftelijk verzoeken om vertrouwelijke behandeling van zijn identiteit.

SAMENVATTING

prijs bood. Op 1 september 2004 fuseerde PB met Erste Bank Hungary.

I. Procedure

In oktober 2003 is de Commissie in het kader van de overgangsprocedure van bijlage IV, punt 3, bij de toetredingsakte die deel uitmaakt van het EU-toetredingsverdrag, in kennis gesteld van steunmaatregelen ten gunste van Postabank és Takarékpénztár Rt. (hierna „PB” genoemd).

Vanaf 1995 ontving PB financiële bijstand van de Hongaarse autoriteiten om de bancaire activiteiten van PB te herstructureren. De Republiek Hongarije heeft in het kader van de overgangsprocedure van bijlage IV, punt 3, bij de toetredingsakte verscheidene maatregelen ter goedkeuring voorgelegd aan de Commissie, namelijk:

II. Omschrijving van de maatregelen

PB (die op 1 september 2004 fuseerde met Erste Bank Hungary) is een bank die in essentie op dienstverlening aan particulieren is gericht en in Hongarije universele bankdiensten aanbiedt. In 1998 stond PB aan de rand van het faillissement en moest de regering tussenbeide komen en de bank redden door middel van een herkapitalisatie, waardoor de overheid voor 99,9 % aandeelhouder werd van de bank. De reddingsoperatie van PB had tot doel PB voor te bereiden op herstructurering en privatisering. Ondanks pogingen om PB in 2000 te privatiseren, vond de werkelijke verkoop aan een particuliere strategische investeerder in oktober 2003 plaats, toen de Hongaarse regering de koper schadeloosstellingen voor proceskosten aanbod. Een meerderheidsbelang van PB werd verkocht aan de Austrian Erste Bank, die van alle ingediende aanbiedingen de hoogste

„Achtergestelde obligaties, april 1995”, „Kapitaalverhoging, september 1995”, „Achtergestelde obligaties, maart 1996”, „Achtergestelde obligaties, juli 1996”, „Vrijstelling van de verplichte reservevereiste, maart 1997”, „Directe borgstelling door de staat, april 1997”, „Aandelenruil, september 1997”, „Kapitaalverhoging, juni 1997”, „Achtergestelde obligaties, december 1997”, „Kapitaalverhoging, mei 1998”, „Kapitaalherstructurering, december 1998”, „Opschoning van de portefeuille, december 1998”, „Vrijstelling van wettelijke beperkingen op het gebied van leningen en investeringen, april 1999”, „Ontheffing van de verplichtingen met betrekking tot de consolidatieovereenkomst van PB, november 2001”, „Vrijstelling van de beperking voor open valutapositities, oktober 2001”, „Exclusiviteit voor het openen van studentenrekeningen voor de uitbetaling van studieleningen, september 2001”, „ÁPV Schadeloosstellingen (de „Schadeloosstellingen”), oktober 2003”.

III. Beoordeling van de maatregelen

Hoewel de Commissie meent dat de meeste maatregelen na de toetreding niet van toepassing zijn, is ze van oordeel dat de „Schadeloosstelling voor niet bekende vorderingen, oktober 2003” na de toetreding kan worden toegepast. Deze schadeloosstelling voorziet in de mogelijkheid om latere vorderingen toe te voegen aan de vorderingen die bij de toetreding duidelijk waren vastgesteld. Bijgevolg kunnen de omvang en het bedrag van de potentiële steun die aan PB wordt verleend, in de toekomst wijzigingen ondergaan en kunnen ze momenteel niet exact worden bepaald.

De Commissie is van oordeel dat de schadeloosstelling voor niet bekende vorderingen, die deel uitmaakt van de maatregelen die sinds december 1998 door de Hongaarse autoriteiten zijn genomen om de herstructurering en privatisering van PB te bevorderen, staatssteun lijkt te zijn in de zin van artikel 87, lid 1, van het EG-Verdrag.

De Commissie heeft deze steun beoordeeld op basis van de communautaire richtsnoeren voor reddings- en herstructureringssteun aan ondernemingen in moeilijkheden⁽¹⁾ (hierna de „richtsnoeren uit 1999” genoemd). Daarbij is bij de Commissie ernstige twijfel gerezen over de verenigbaarheid van de steun met de gemeenschappelijke markt:

- De Commissie betwijfelt of PB in 2003 — het jaar waarin de schadeloosstellingen werden toegekend — kon worden beschouwd als een onderneming in moeilijkheden en of het steunelement in de schadeloosstelling voor niet bekende vorderingen noodzakelijk was voor de herstructurering van PB.
- De Commissie heeft ernstige twijfels of het steunelement in de schadeloosstelling voor niet bekende vorderingen werd toegekend binnen het toepassingsgebied van een herstructureringsplan dat in overeenstemming was met de verenigbaarheidscriteria die zijn opgenomen in de richtsnoeren uit 1999.
- De Commissie betwijfelt of de steun tot het minimum was beperkt en of de begunstigde van de steun een aanzienlijke bijdrage heeft geleverd aan de volledige herstructureringskosten van PB.
- De Commissie heeft ernstige twijfels of de herstructureringsmaatregelen, waaraan de Hongaarse autoriteiten bijstand verleenden door middel van steunelementen, waaronder de schadeloosstelling voor niet bekende vorderingen, voldoende compenserende maatregelen omvatten.
- Verder heeft de Commissie ernstige twijfels of artikel 45, lid 2, van de Europaovereenkomst in dit verband wel van toepassing is. De bepaling is opgenomen onder het hoofdstuk „Vestiging” van de Europaovereenkomst en geldt derhalve volgens de Commissie niet voor steunmaatregelen. Voorts heeft de Commissie ernstige twijfels of de schadeloosstelling voor niet bekende vorderingen noodzakelijk was om de in deze bepaling vermelde doelstellingen te bereiken.

Op basis van de voorgaande overwegingen komt de Commissie tot de conclusie dat het steunelement in de schadeloosstelling voor niet bekende vorderingen momenteel niet lijkt te voldoen aan de noodzakelijke voorwaarden om aanspraak te kunnen maken op een vrijstelling op grond van artikel 87, lid 3, onder c, van het EG-Verdrag. Derhalve heeft de Commissie besloten

met betrekking tot „Schadeloosstelling voor niet bekende vorderingen” de procedure van artikel 88, lid 2, van het EG-Verdrag in te leiden.

Overeenkomstig artikel 14 van Verordening (EG) nr. 659/1999 van de Raad kan alle onrechtmatig verleende steun van de begunstigde worden teruggevorderd.

TEKST VAN DE BRIEF

„A Bizottság tájékoztatni kívánja a Magyar Köztársaságot, hogy a magyar hatóságok által a fent említett bejelentett intézkedéseket illetően benyújtott információk vizsgálatát követően úgy döntött, hogy ezek közül több a csatlakozást követően már nem alkalmazandó. Az ismeretlen követelésekért járó kártérítés tekintetében, amit a Bizottság a csatlakozást követően is alkalmazandónak ítélt, a Bizottságnak komoly kétsége merült fel annak a közösségi joganyaggal való összeegyeztethetőséget illetően. A Bizottság ezért a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány (a továbbiakban: „csatlakozási okmány”) IV. melléklete 3. szakasza (1) bekezdése c) pontjának, valamint (2) és (3) bekezdésének megfelelően úgy döntött, hogy az intézkedés ellen kifogást emel, és az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdésében meghatározott eljárást kezdeményezi.

1. ELJÁRÁS

1. A Bizottság 2003. szeptember 23-án kelt, 2003. október 22-én iktatott levélben kapott értesítést az Európai Unióhoz történő csatlakozásról szóló szerződés részét képező csatlakozási okmány IV. mellékletének 3. szakaszában meghatározott ideiglenes eljárás alapján a Postabank és Takarékpénztár Rt. (a továbbiakban: „Postabank” vagy „a Bank”) javára hozott állami intézkedésekről.
2. A Bizottság az értesítés áttekintését követően 2003. november 5-én kelt levelében kiegészítő információ benyújtását kérte. A magyar hatóságok a kért kiegészítő információt 2004. január 23-án kelt, 2004. január 26-án iktatott e-mailükben benyújtották, és egy sor, az ideiglenes eljárás alapján a Postabank javára hozott további intézkedésről tettek bejelentést.
3. A bizottsági szolgálatok 2004. február 2-i értesítésükben kifejtették a magyar hatóságok számára, hogy jóllehet a Postabankkal kapcsolatos minden egyes bejelentett intézkedést egyedileg ismertetik és bírálják el, a Bizottság valamennyi bejelentett intézkedésre vonatkozóan egy határozatot hoz majd, mivel azok egymással szoros összefüggésben állnak.
4. A Bizottság 2004. március 26-i levelében kiegészítő információkat kért. A magyar hatóságok 2004. április 30-án iktatott levelükben benyújtották a kiegészítő információt. Ezenkívül a bejelentéshez kiegészítést csatoltak.
5. A Bizottság 2004. július 16-i levelében további információkat kért. A magyar hatóságok 2004. szeptember 3-án iktatott levelükben válaszoltak a Bizottság kérésére.

⁽¹⁾ PB C 288 van 9.10.1999, blz. 2.

2. HÁTTÉR

6. A Postabank – amely 2004. szeptember 1-jén PB egyesült az Erste Bank Hungary-val – alapvetően lakossági profilú bank, amely teljes körű banki szolgáltatásokat nyújt. Ügyfélköre elsősorban magánszemélyekből, illetve kis- és középvállalkozásokból áll. A Postabank 2003 végén 1 600 alkalmazottat foglalkoztató országos hálózattal rendelkezett, amely 113 fiókjában és 3 200 postahivatalon keresztül mintegy 500 000 ügyfelet szolgált ki.
7. A Postabankot 1988-ban alapították, és 1994-re Magyarország második legnagyobb lakossági bankjává nőtt. 2002 végén a Postabank a hetedik legnagyobb kereskedelmi bank volt Magyarországon, teljes eszközállománya elérte a 398,8 milliárd forintot⁽¹⁾, ami 3,7 %-os piaci részesedést jelent.
8. A Postabankot 1988-ban 94 részvényes alapította, akik között a számos magánbefektető mellett a fő részvényes a Magyar Posta volt. A részvényesek köre az 1990-ben végrehajtott tőkeemelés követően tovább bővült, ennek során néhány külföldi befektető is jegyzett Postabank-részvényeket. Több tulajdonosváltást követően 1998-ban állami tulajdonú vállalatok tőkeemelését hajtottak végre a Postabankban, amelynek során az állam többségi tulajdont szerzett.
9. Az 1990-es évek elején, különösen a lakossági betétgyűjtés terén megvalósított dinamikus növekedés eredményeként a bank Magyarország második legnagyobb lakossági bankjává nőtt. A magyar hatóságok állítása szerint a növekedést nem ellensúlyozta prudens hitelezői tevékenység, és a bank spekulációs befektetésekre és hitelezői tevékenységbe bocsátkozott. A bank által felhalmozott veszteségeket elsősorban a hibás gazdálkodás okozta, ami a bankot a szabályzati kötelezettségek nem teljesítése mellett nagy pénzügyi kockázatoknak tette ki.
10. A magyar hatóságok állítása szerint arra a tényre tekintettel, hogy a Postabank számottevő lakossági ügyfélkörrel rendelkezik és felszámolása a teljes bankrendszert veszélyeztette volna, a magyar kormány több stabilizációs intézkedést hajtott végre azt követően, hogy 1997. februárjában híresztelések terjedtek el a bizonytalan pénzügyi helyzetről és a betétesek kivonták betéteiket.
11. Az 1998-ban megvalósított stabilizációt és feltőkésítést követően a Pénzügyminisztérium és a Postabank 1998. decemberében konszolidációs megállapodást kötött, amely rendelkezett a Postabank tevékenységeinek ellenőrzéséről, valamint arról, hogy a Postabank bizonyos kompenzációs összegeket fizet a Pénzügyminisztériumnak, amennyiben a Postabank elért bizonyos eredményeket a konszolidációs megállapodás 2003. decemberében történő megszűnéséig.
12. A magyar hatóságok állítása szerint a Postabankot 1998-ban az összeomlás fenyegette, és a kormánynak be kellett avatkoznia, hogy feltőkésítéssel megmentse a bankot és ezzel 99,9 %-os részvényesévé váljon. A vezetést, az igazgatótanácsot és a felügyelőbizottságot leváltották, és a bank behajthatatlan követeléseinek és fő befektetéseinek kívüli („non-core”) befektetéseinek nagyrésztét kitették két eseti work-out vállalatához, a teljesen állami tulajdonú Reorg-Apport szanáló szervezethez és a száz százalékosan a Postabank tulajdonában levő PB Workout leányvállalatához. Az új vezetés szervezeti és működési szerkezetátalakítást kezdeményezett.
13. A Postabank 1998 végén végrehajtott tőkeinjekciójának célja a Postabank felkészítése volt egy rövid időn belül megvalósítandó szerkezetátalakításra és magánosítására. 2000-ben a kormány döntött a Postabank privatizációjáról, és az ÁPV Rt.⁽²⁾ megkezdte a potenciális privatizációs lehetőségek vizsgálatát. A kormány kizárólagos tárgyalásokba kezdett az OTP Bankkal, amelyek eredménytelenül végződtek. A kormány 2001. március 6-án úgy döntött, hogy nem fogadja el az OTP Banknak a Postabank megvételére vonatkozó ajánlatát. 2002-ben a kormány részvényeinek nagyrésze a Magyar Posta Rt. tulajdonába került át, amely 2002. áprilisáig megszerezte a Postabank részvényeinek 96,75 %-át. A kormány megerősítette a Postabank privatizációját illető szándékát, és új vezetést nevezett ki.
14. A kormány egy 2003. május 7-én elfogadott határozatban megerősítette a Postabank privatizációjára vonatkozó tervét, amelyet követően a kormány kétfordulós, nyílt pályázati eljárás mellett döntött, amelyen a kormány által megállapított feltételeknek megfelelő bármely potenciális befektető részt vehetett. A bejelentést tevő hatóságok szerint minden pályázónak ugyanazokat a szerződéses feltételeket kínálták, a jogvita esetére szóló kártérítést is beleértve.
15. A benyújtott ajánlatok közül az Erste Bank der österreichischen Sparkassen AG (a továbbiakban „Erste Bank” vagy a „Vevő”) kínálta a legmagasabb árat, 101,3 milliárd forintot, és ezzel 99,9 %-os részesedést szerzett a Postabankban. A részvényvásárlási szerződést 2003. október 20-án írták alá, és a részvények eladása 2003. december 16-án befejeződött.
16. A Postabank 2004. szeptember 1-jén egyesült az Erste Bank Hungary Rt.-vel. Az összevonással létrejött jogi személy, az Erste Bank Hungary Rt., Magyarország második legnagyobb lakossági bankja, amely mintegy 9 % piaci részesedéssel rendelkezik. A banknak 2 500 alkalmazottja van, és 161 fiókjában mintegy 900 000 ügyfelet szolgál ki.

3. A BEJELENTETT INTÉZKEDÉSEK ISMERTETÉSE

17. A magyar hatóságok a következő intézkedésekről tettek bejelentést:
18. **„Alárendelt kötvény, 1995. április”:** A Postabank 1995. április 27-én 10 000 forint névértéken 190 200 alárendelt kölcsöntőke kötvényt bocsátott ki. A kibocsátást zárt körben valósították meg, amelyet 10 befektető, köztük néhány állami érdekeltségű szervezet 1.902 millió forint értékben jegyzett le. A kötvények lejáratát hét év volt, és 1999. júniusában teljes összegben visszafizetésre kerültek.

⁽¹⁾ Árfolyam 2003 végén: EUR = HUF 253,4500

⁽²⁾ Állami Privatizációs és Vagyongkezelő Rt.

19. **„Tőkeemelés, 1995. szeptember”:** 1995. áprilisában a Postabank nyilvános részvénykibocsátás keretében 10 000 forintos névértéken 994 502 darab részvényt bocsátott ki. Az újonnan kibocsátott részvények [...] -át (*) hazai befektetők, köztük állami érdekeltségű szervezetek jegyezték le, míg a fennmaradó [...] -ot külföldiek vásárolták meg. A tranzakció 1995. szeptember 5-én zárult.
20. **„Alárendelt kötvény, 1996. március”:** A Postabank 1996. március 22-én 10 000 forint névértéken 100 000 alárendelt kötvényt bocsátott ki. A kibocsátást zárt körben valósították meg, a kötvényeket végül három befektető, köztük két helyi önkormányzat jegyezte le. A kötvények 2002. júniusában teljes összegben visszafizetésre kerültek.
21. **„Alárendelt kötvény, 1996. július”:** A Postabank 1996. június 22-én 10 000 forint névértéken 200 000 alárendelt kötvényt bocsátott ki. A kibocsátást zárt körben valósították meg, a kötvényeket végül négy befektető, magánbefektetők és állami érdekeltségű szervezetek jegyezték le. A kötvények lejáratát hét év volt, és 2000. júniusában teljes összegben visszafizetésre kerültek.
22. **„Kötelező tartalék képzésének előírása alóli mentesség, 1997. március”:** [...] a Postabank likviditási helyzetének stabilizálása érdekében a Magyar Nemzeti Bank (MNB) 1997. márciusa és júniusa között felmentette a Postabankot a kötelező tartalékképzési kötelezettség alól. A Postabank mentessége 1997. július 1-jén járt le, ezt követően a bankra ismét érvényes volt a kötelező tartalékképzés szokásos követelménye.
23. **„Az állam által nyújtott készfizető kezességvállalás, 1997. április”:** A magyar kormány készfizető kezességet vállalt a Postabank G-Módusznak nyújtott kölcsöne tekintetében. A kezességet az állam számára a Postabank részvényesei közé tartozó Nyugdíjbiztosítási Alap, az Egészségbiztosítási Alap és [...] városi önkormányzata által vállalt hasonló viszontgarancia fedezte. A Postabank a kezességet [...] (1997. július 14-én és 1998. július 10-én), két részletben hívta le. A kezesség összeghatára 12 milliárd forint volt, de ebből 11,860 milliárd forint került felhasználásra. A Postabanknak nincs további kötelezettsége a G-Módusz tekintetében. A kezesség utolsó részletét 1998. júliusában hívták le. További kifizetés lehívására nincs lehetőség.
24. **„Eszköz swap, 1997. szeptember”:** A magyar kormány [...] a Postabank likviditási helyzetének stabilizálása érdekében eszköz swap végrehajtásáról döntött, amelynek során a bank portfóliójából egyes ingatlanokat forgalomképesebb, különböző vállalatok kisebbségi részesedését képviselő, tőzsdén kívüli (OTC) részvényekre cseréltek. A részvények az ÁPV Rt. birtokában voltak. A Postabank Invest Rt. egy 1997. szeptember 11-én kötött eszköz swap megállapodás útján egyes ingatlanokat egy különleges célú köztes társaságon keresztül 12,55 milliárd forintért értékesített az ÁPV Rt.-nek és ennek fejében tőzsdén kívüli részvényekből álló portfóliót kapott. A portfólió ÁPV Rt. könyvei szerinti értéke 10,3 milliárd forint volt, míg piaci értéke 13,1 milliárd forintot tett ki.
25. **„Tőkeemelés, 1997. június”:** A Postabank 1997. május 30-án zárt körben 710 400 darab 10 000 forint névértékű részvényt bocsátott ki. A részvényeket végül tizenhárom befektető, köztük két külföldi befektető és különböző szintű állami érdekeltségű szervezetek jegyezték le.
26. **„Alárendelt kötvény, 1997. december”:** A Postabank 1997. december 30-án 380 alárendelt kötvényt bocsátott ki 10 000 000 névértékben. A kibocsátást zárt körben hajtották végre, a kötvényeket végül huszonkét befektető, köztük magán- és állami érdekeltségű szervezetek jegyezték le. A kötvények lejáratát hat év volt, és 1999. januárjában teljes összegben visszafizetésre kerültek.
27. **„Tőkeemelés, 1998. május”:** A Postabank 1998. május 10-én zárt körben 1 857 087 darab 10 000 forint névértékű részvényt bocsátott ki. A részvényeket öt hazai befektető jegyezte le; három állami érdekeltségű szervezet a teljes kibocsátásból [...] forintot jegyzett. A tranzakció 1998. május 11-én zárult.
28. **„Tőkeátcsoportosítás, 1998. december”:** A magyar kormány 1998. decemberében tőkeleszállítást és tőkeemelést tartalmazó intézkedéseket fogadott el a Postabank tőkehelyzetének rendezése érdekében 1998. december 30-án a Postabank közgyűlése jóváhagyta a bank alaptőkéjének leszállítását 42,1 milliárd forintról 21,1 millió forintra, és ezzel egy postabanki részvény névértékét 10 000 forintról 5 forintra csökkentette. A közgyűlés emellett döntött a leszállított alaptőke felemeléséről 2 millió új részvény kibocsátásával, 20 milliárd forint névértéken, 152 milliárd forint kibocsátási árfolyamon. A tőkét az ÁPV Rt. és a Pénzügyminisztérium biztosította, amelyek 1 736 843, illetve 263 157 új részvényt jegyeztek, és ezzel a Postabank 99,9 %-os részvényesivé váltak. A tőkeátcsoportosítás 1998. decemberében lezárult.
29. **„Portfóliótisztítás, 1998. december”:** A magyar kormány elhatározta a Postabank portfóliójának megtisztítását, és 1998. december 31-én a Postabank 125,4 milliárd forint nyilvántartási értékű eszközt értékesített 41,3 milliárd forintos áron. Az eszközöket a Reorg-Apport Rt., egy teljesen állami tulajdonban levő, a Postabanktól független irányítás alatt álló workout vállalat, vásárolta meg. A Reorg-Apport a tranzakció finanszírozásához 41,5 milliárd forint össznévértékű zártkörű kötvénykibocsátást valósított meg. A kétéves lejáratú kötvényeket a Postabank jegyezte le. A magyar kormány a tőkeösszeg és a kötvények kamatainak megfizetésére készfizetői kezességet vállalt. A Reorg-Apport feladata volt a Postabanktól megvásárolt eszközök értékesítése a költségvetés számára a készfizetői kezességből származó teher minimalisra csökkentésével. Jóllehet a Reorg-Apport a kötvények lejártáig csak 23,5 milliárd forint értékű eszközt értékesített, a készfizetői kezességet nem érvényesítették. A Reorg-Apport 20 milliárd forint közvetlen állami hozzájárulás és 5 milliárd forint kamatmentes állami kölcsön igénybevételevel 2001. januárjában visszafizette a kötvényeket. A kezességet nem érvényesítették, és az eszközátruházás 1998. decemberében lezárult. A kötvények 2001. januárjában teljes összegben visszafizetésre kerültek.

30. **„Mentesség a törvényes hitelezési és befektetési korlátok alól, 1999. április”:** Az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet 1999. április 26-án engedélyezte a Postabanknak, hogy [...] a HTCC Csoport tekintetében átmenetileg túllépje a törvényes hitelezési határt, a Postabank Csoport tulajdonában levő workout leányvállalat, a PB Workout tekintetében pedig a törvényes hitelezési és befektetési határt. A Postabank a negatív szavatoló tőke és a negatív tőkeemfelelési mutató elkerülése érdekében kérte ezeket a felmentéseket. A felmentések 2000. júniusában lejártak, és azokat nem újították meg.
31. **„A Postabank konszolidációs megállapodás szerinti kötelezettségeinek elengedése, 2001. november”:** Az 1998. december 30-án aláírt konszolidációs megállapodás kötelezte a Postabankot, hogy a konszolidáció alá eső eszközökkel kapcsolatos céltartalékok felszabadulásából származó bevételek 90 %-át utalja át a Pénzügyminisztériumnak. Az Országgyűlés a Postabank akkori tőkeemfelelési mutatóinak stabilizálása érdekében 2 720,2 millió forint összegben elengedte a Postabanknak a konszolidációs megállapodás alapján az állam felé fennálló kötelezettségeit. A Postabank a konszolidációs megállapodás alapján 1999-ben [...] forint készpénzátutalást teljesített. A 2000. évre a konszolidációs megállapodással kapcsolatos kötelezettségek 3 208,8 millió forintot tettek ki, amelyből a Postabank 488 millió forintot fizetett meg. Ebből következően 2 720,2 millió forint összegig a Postabankot felmentették a konszolidációs megállapodással kapcsolatos kötelezettségeinek megfizetése alól. A felmentés 2001 végén járt le. A konszolidációs megállapodás 2003. decemberében szűnt meg.
32. **„Felmentés a nyitott devizapozíció korlátja alól, 2001. október”:** A Postabank jelentős méretű devizaeszköz-állománnyal rendelkezett, amely az 1998-as konszolidációt megelőző időszakból származott. A Postabank ezekre a devizaeszközökre számottevő kockázati tartalékot képzett, főleg USA dollárban. Az új szabályozás 2001. október 1-jén lépett életbe, és a kockázati tartalékkal fedezett deviza nettó értéken (azaz a kockázati tartaléktól nettósított értéken) való könyvelését írta elő. Ez a szabályozásbeli változás nyitott devizapozíciót hozott létre a Postabank mérlegében. A Postabank [...] értesítette az MNB-t a korláton felüli többletéről, és felmentést kért. A Postabank az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet előírására cselekvési tervet dolgozott ki, amit az APTF elfogadott. A szabályozásnak való megfelelés végső határidejét [...]ában állapították meg. A Postabank a cselekvési tervet végrehajtotta, és 2002. áprilisában visszatért a szabályozás szerinti korláthoz.
33. **„Kizárólagosság a diákhitelek folyósításához szükséges számlanyitásra, 2001. szeptember”:** A magyar állam külön társaságot hozott létre az egyetemi hallgatóknak szóló hosszú távú, kedvezményes kamatozású hitelek folyósítására. A Diákhitel Központ (DHK) úgy alakította ki a hitelfolyósítás folyamatát, hogy a hosszú távú diákhitel igénylő hallgatóknak kizárólag a Postabanknál nyithattak folyószámlát. Egy 2002. októberi kormányhatározat kimondta, hogy a hitelek folyósítását valamennyi magyar kereskedelmi bankon keresztül biztosítják. A 2003-ban lefolytatott versenypályázatot követően a DHK tárgyilagos feltételeit teljesítő bármely kereskedelmi bank kínálhat diákhitel-számlát a hallgatók számára. A Postabank kizárólagossága a diákszámlák biztosítása terén 2003. januárjában megszűnt.
34. **„Kártérítés az ÁPV Rt. részéről („kártérítés”), 2003. október”:** A magyar kormány a Postabank magánosításáról szóló 2003. május 7-i kormányhatározatot követően a vevő Erste Banknak jogvita esetére kártérítést ajánlott. A kártérítés kiterjed a részvényvásárlási megállapodás 2003. október 20-i megkötését követő legkésőbb öt éven belül felmerülő esetleges vagy ismeretlen peresített követelésekből esetlegesen származó fizetési kötelezettségekre.
35. A magyar hatóságok állítása szerint nyilvános kétfordulós pályázati eljárás megrendezésére került sor, amelyen minden olyan potenciális befektető részt vehetett, amely teljesítette a kormány által meghatározott feltételeket. Valamennyi ajánlattevőnek ugyanazokat a tervezett szerződéses feltételeket kínálták, beleértve a kártérítést esetleges per esetén.
36. A pályáztatást követően 2003. októberében a Postabank részvénytöbbségét a beadott ajánlatok között a legmagasabb árat kínáló osztrák Erste Banknak adták el, amely így jelenleg a részvények 99,9 %-át birtokolja. A vételár 101,3 milliárd forint volt, amely az ellenőrzött, 2002. december 31-i nettó eszközérték 2,7-szeresét képviselte.
37. 2004. április 30-án a magyar hatóságok a bejelentés kiegészítéséül benyújtották a Postabank megvásárlója, az Erste Bank visszavonhatatlan egyoldalú nyilatkozatát, amely rendelkezik a Magyarország által a vevő részére esetleges vagy ismeretlen perbeli követelésekkel és a 2004. április 29-én aláírt részvényvásárlási megállapodásban meghatározott, ismeretlen követelésekkel kapcsolatos kockázatmeghatározással kapcsolatban fizetendő összegek teljes felső határáról.
38. A részvényvásárlási megállapodás szerint a per esetére vonatkozó kártérítés feltételei az eladó és a vevő közötti kockázatmegosztás tekintetében a következőképpen alakulnak:
- a) Az esetleges peresített követelésekre vonatkozóan az eladó az alábbiak tekintetében teljesít kifizetést:
 - a tárgybani banki kötelezettségek első 4 milliárd forintja 50 %-ának teljes összegét;
 - a 4 milliárd forint fölötti többlet 100 %-át, amelynek teljes összege nem haladja meg a 350 milliárd forintot.
 - b) Az ismeretlen követelésekre vonatkozóan az eladó az alábbiak tekintetében teljesít kifizetést:
 - a megfelelő banki kötelezettségek első 10 milliárd forintja 90 %-ának teljes összegét;
 - a 10 milliárd forint fölötti többlet 100 %-át, amelynek teljes összege nem haladja meg a 200 milliárd forintot.

39. Az eladónak a kártérítés tekintetében fennálló kötelezettségei a részvényvásárlási megállapodás teljesítését követő öt évvel szűnnek meg harmadik fél azon követeléseivel kapcsolatban, amelyek tekintetében:

- esetleges peresített követelések esetében nem indítottak bírósági vagy választottbírósi eljárást; vagy
- ismeretlen követelések esetében i. nem indítottak bírósági vagy választottbírósi eljárást, vagy ii. nem merült fel az eladó írásbeli jóváhagyásával meghatározott banki kötelezettség.

4. VIZSGÁLAT

1. Alkalmazandóság a csatlakozást követően

1.1. Jogszabályi keret – Az ideiglenes eljárás

40. A csatlakozási okmány IV. mellékletének 3. szakasza meghatározza az „ideiglenes eljárást”. Rendelkezik az új tagállamokban a csatlakozás időpontja előtt hatályba léptetett és ezt követően is alkalmazandó támogatási programok és egyedi támogatások vizsgálatára vonatkozó jogszabályi keretről; ez az eljárás vonatkozik azokra a programokra és intézkedésekre is, amelyek nem szerepelnek a IV. melléklethez csatolt „meglévő támogatási” intézkedések listáján és amelyeket 1994. december 10-től kezdve léptettek hatályba. Azok a csatlakozás után is alkalmazandó intézkedések, amelyek 1994. december 10-ét megelőzően léptettek hatályba, a csatlakozáskor az EK-Szerződés 88. cikkének (1) bekezdése értelmében meglévő támogatásnak tekintendők. Ebben a tekintetben az a jogilag kötelező érvényű jogszabály jelent lényeges szempontot, amelyenél fogva az illetékes nemzeti hatóságok a támogatást odaítélik⁽¹⁾.
41. Az ideiglenes eljárásnak megfelelően a csatlakozást követően is alkalmazandó támogatási intézkedéseknek a közös piaccal való összeegyeztethetőségét elsősorban az állami támogatások ellenőrzésének tekintetében felelős nemzeti hatóságnak (a Magyar Köztársaságban a Támogatásokat Vizsgáló Iroda) kell vizsgálnia.
42. Az új tagállam törekedhet a jogbiztonságra azzal, ha az intézkedéseket bejelenti az Európai Bizottságnak. A Bizottság a bejelentés nyomán megvizsgálja a bejelentett intézkedéseknek a közös piaccal való összeegyeztethetőségét.
43. Amennyiben a Bizottságnak komoly kétségei vannak a bejelentett intézkedéseknek a közösségi vívmányokkal való összeegyeztethetőségét illetően, a teljes bejelentés kézhezvételének időpontjától számított három hónapon belül kifogást emelhet.
44. Ezzel szemben, ha a Bizottság a határidőn belül nem emel kifogást a bejelentett intézkedések ellen, a bejelentett intézkedéseket a csatlakozás időpontjától létező támogatásnak tekintik.

1.2. A csatlakozás után nem alkalmazandó támogatási intézkedések

45. A Bizottság a csatlakozás után nem alkalmazandó támogatási intézkedéseket nem vizsgálhatja a 88. cikkben

megállapított eljárások alapján. Tekintve, hogy az ideiglenes eljárás csak azt határozza meg, hogy egy adott intézkedés létező támogatásnak minősül-e a csatlakozást követő állami támogatási eljárások értelmében, így nem kötelezi és nem is jogosítja fel a Bizottságot a csatlakozás után nem alkalmazandó támogatási intézkedések felülvizsgálatára.

46. A vázolt jogszabályi keret alapján ezért elsőrendűen fontos az az első vizsgálat, amely eldönti, hogy a bejelentett intézkedések alkalmazandók-e a csatlakozás időpontját követően.

47. Csak az olyan intézkedések minősülhetnek az ideiglenes eljárás értelmében – a megfelelő feltételek teljesítése esetén – létező támogatásnak, amelyek a csatlakozást követően további támogatás odaítélését vagy már odaítélt támogatás összegének növelését eredményezhetik, és ebből adódóan az ideiglenes eljárás hatálya alá tartoznak. Másrészt az ideiglenes eljárásnak nincs szerepe az olyan támogatási intézkedések tekintetében, amelyeket már a csatlakozás előtt végleg és feltétel nélkül odaítéltek egy adott összegre vonatkozóan. Ebben az esetben is annak megállapításához, hogy az adott esetben erről van-e szó, a meghatározó az a jogilag kötelező érvényű jogszabály, amellyel az illetékes nemzeti hatóságok a támogatást odaítélik.

48. Ez az értelmezés megfelel az ideiglenes eljárás és általában véve az állami támogatások ellenőrzése céljának, rendeltetésének és logikájának. Ezenfelül az állami támogatás formáját öltő intervenciók közvetlen gazdasági hatásának felismerése révén az új intézkedést abban az időpontban kell vizsgálni, amikor a támogatás odaítélésre kerül; ez az állam jogi kötelezettségvállalása, ami a támogatás odaítélésével és nem csupán annak folyósításával azonos értelmű. Jogi kötelezettségvállalás alapján teljesített minden jelenlegi vagy leendő kifizetés egyszerű végrehajtási aktus és nem értelmezhető új vagy kiegészítő támogatásnak. Ezért a Bizottság úgy véli, hogy ahhoz, hogy egy intézkedés a csatlakozást követően alkalmazandónak minősüljön, bizonyítani kell, hogy a támogatás az odaítélésekor nem vagy nem pontosan ismert többfélehaszon termelésére alkalmas.

49. Ezen feltétel alapján a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a csatlakozás időpontját követően is alkalmazandók az alábbi támogatási intézkedések:

- minden olyan támogatási program, amely a csatlakozás időpontját megelőzően lépett hatályba, és amelynek alapján, további végrehajtási intézkedésre vonatkozó kötelezettség nélkül, egyedi támogatás nyújtható a jogszabályban általános és elvont módon meghatározott vállalkozásoknak a csatlakozást követően;
- olyan, konkrét projekthez nem kapcsolódó támogatás, amelyet a csatlakozást megelőzően, egy vagy több vállalkozás részére határozatlan időszakra és/vagy határozatlan összegben ítéltek oda;
- egyedi támogatási intézkedések, amelyekre vonatkozóan az állam pontos gazdasági kötelezettsége nem ismert a támogatás odaítélésének időpontjában.

⁽¹⁾ Az Elsőfokú Bíróság 2004. január 14-i ítélete a T-109/01. ügyben, Fleuren Compost kontra Bizottság, 74. bekezdés.

50. A bizottsági szolgálatok a Magyar Köztársaság Európai Unió Melletti Állandó Képviselőtársaságának címzett 2003. augusztus 4-i levelükben tájékoztatták a Magyar Köztársaságot az egyedi támogatási intézkedések tekintetében a „csatlakozást követően alkalmazandó” fogalmának bizottsági értelmezéséről:

„Az eljárási szabályzat 1. cikke e) pontjában meghatározott egyedi támogatási intézkedések abban az esetben tekintendők a „csatlakozás után is alkalmazandó”-nak, ha a csatlakozás napját követően várhatóan növelik az állam kötelezettségét. A Versenypolitikai Főigazgatóság úgy véli, hogy ez a feltétel különösen a kötelező terhek alóli felmentés, illetve ezek csökkentése (pl. adók vagy a kötelező szociális biztonsági járulék alóli felmentés vagy ezek csökkentése) esetén alkalmazandó, amikor a juttatás a csatlakozást követően is hatályos, valamint a csatlakozás időpontján túlnyúló garanciák, illetve hitelkeretekhez és „lehívási jogokhoz” hasonló pénzügyi konstrukciók esetén. Minden ilyen esetben az intézkedések a csatlakozást követően is alkalmazandónak tekinthetők: jöllehet az intézkedés hivatalosan elfogadásra került, az állam teljes kötelezettsége a támogatás odaítélésekor világosan nem ismert.”

51. A Bizottság abban az esetben ítéli az egyedi intézkedéseket a csatlakozási okmány IV. mellékletének 3. szakasz értelmében a csatlakozás után is *alkalmazandónak*, ha az állam pontos gazdasági kötelezettsége a támogatás odaítélése időpontjában és a csatlakozás időpontjában sem ismert.

52. A garancia, illetve a kártérítési kezesség tekintetében az alábbi feltételeknek kell teljesülniük ahhoz, hogy egy intézkedés a csatlakozást követően már ne minősüljön *alkalmazandónak*:

- a kockázatokat pontosan meghatározták és felvették egy, a csatlakozás időpontjában lezárt, kimerítő listára;
- a fizetendő összegekre teljes felső határt állapítottak meg;
- a per olyan eseményekhez kötődik, amelyek a kártérítés odaítélésének időpontjában már lezajlottak; jövőbeli eseményekhez nem kapcsolódik.

53. A fenti feltételek valóban alkalmasak annak biztosítására, hogy az állam pénzügyi kötelezettsége a csatlakozást megelőzően elegendő mértékben meghatározott és korlátozott legyen. Az ilyen jellegű intézkedések alapján folyósított jövőbeli kifizetés csupán már korábban odaítélt támogatás végrehajtási cselekményét jelentené, további új vagy kiegészítő támogatást nem eredményezhetne.

1.3. Az egyedi intézkedések csatlakozás utáni alkalmazandósága

54. A Bizottság áttekintette a magyar hatóságok által benyújtott információkat, és elvégezte a bejelentett egyedi intézkedések elemzését.

55. **„Alárendelt kötvény, 1995. április”:** Ezt az intézkedést 1995. áprilisában hozták, és a kötvényeket 1999. júniusában teljes összegben visszafizették. Az intézkedés nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztár-

saság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.

56. **„Tőkeemelés, 1995. szeptember”:** A tőkeemelés egyszeri beavatkozás volt, és 1995. szeptemberében hajtották végre. Az intézkedés 1995. szeptembere óta nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.

57. **„Alárendelt kötvény, 1996. március”:** Ezt az intézkedést 1996. márciusában hozták, és a kötvények 2002. júniusában teljes összegben visszafizetésre kerültek. Az intézkedés nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.

58. **„Alárendelt kötvény, 1996. július”:** Ezt az intézkedést 1996. júliusában hozták, és a kötvények 2000. júniusában teljes összegben visszafizetésre kerültek. Az intézkedés nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.

59. **„Kötelező tartalék képzésének előírása alóli mentesség, 1997. március”:** A kötelező tartalék előírása alóli mentesség 1997. júniusában lejárt. Az intézkedés nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.

60. **„Az állam által nyújtott készfizető kezességvállalás, 1997. április”:** Ezt az intézkedést 1997. áprilisában hozták, és a kezesség utolsó részletét 1998. júliusában hívták le. Az intézkedés nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.

61. **„Eszköz swap, 1997. szeptember”:** Az eszköz swap egyszeri beavatkozás volt, amelyet 1997. szeptemberében hajtottak végre. Az intézkedés 1997. szeptembere óta nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.

62. **„Tőkeemelés, 1997. június”:** A tőkeemelés egyszeri beavatkozás volt, amelyet 1997. júniusában hajtottak végre. Az intézkedés 1997. júniusa óta nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.

63. **„Alárendelt kötvény, 1997. december”:** Ezt az intézkedést 1997. decemberében hozták, és a kötvényeket 1999. januárjában teljes összegben visszafizették. Az intézkedés nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.

64. **„Tőkeemelés, 1998. május”:** A tőkeemelés egyszeri beavatkozás volt, amelyet 1998. májusában hajtottak végre. Az intézkedés 1998. májusa óta nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.

65. **„Tőkeátcsoportosítás, 1998. december”:** A tőkeátcsoportosítást 1998. decemberében hajtották végre. Az intézkedés 1998. decembere óta nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.
66. **„Portfóliótisztítás, 1998. december”:** Ezt az intézkedést 1998. decemberében hozták, és a kötvényeket 2001. januárjában teljes összegben visszafizették. Az intézkedés nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.
67. **„Mentesség a törvényes hitelezési és befektetési korlátok alól, 1999. április”:** A hitelezési és befektetési korlátok alóli mentesség 2000. júniusában lejárt. Az intézkedés nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.
68. **„A Postabank konszolidációs megállapodás szerinti kötelezettségeinek elengedése, 2001. november”:** A Postabank konszolidációs megállapodás szerinti kötelezettségeinek elengedése 2001. végén lejárt. Az intézkedés nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.
69. **„Felmentés a nyitott devizapozíció korlátja alól, 2001. október”:** A nyitott devizapozíció korlátja alóli felmentés 2002. júniusában lejárt. Az intézkedés nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.
70. **„Kizárólagosság a diákhitelek folyósításához szükséges számlanyitásra, 2001. szeptember”:** A diákhitelek folyósításához szükséges számlanyitásra szóló kizárólagosság 2003. januárjában megszűnt. Az intézkedés nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.
71. **„Kártérítés, 2003. október”:** A magyar kormány a Postabank privatizációja keretében a részvényvásárlási megállapodás 2003. október 20-i megkötését követő legkésőbb öt éven belül kártérítést kínált a vevőnek a Postabank ellen felmerülő esetleges, meghatározott vagy ismeretlen peresített követelésekből esetlegesen származó fizetési kötelezettségekre.
72. A 38. pontban említett *esetleges peresített követelésekre* szóló kártérítés a bejelentésben megjelölt három, világosan meghatározott tételre korlátozódik. Ezek a tételek egyedi követelések, amelyek a következő jellemzőkkel bírnak: i. olyan eseményekhez kötődnek, amelyek a garancia megadásának időpontját megelőzően történtek; ii. egy

vagy több meghatározott személy kezdeményezte, vagy kezdeményezheti, iii. a magyar állam korlátozott és előre meghatározott pénzügyi kötelezettségét eredményezhetik, iv. csak a meghatározott tárgyra, illetve tárgyra vonatkoznak; és v. csak egy adott határidőn belül indíthatók. Mivel a követelések ismertetése és bejelentése a csatlakozás előtt megtörtént, további követelések ezen a címen nem nyújthatók be, az esetleges peresített követelésekre szóló kártérítés a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.

73. A 38. pontban említett *ismeretlen követelésekért járó kártérítés* a részvényvásárlási megállapodás külön rendelkezése. A csatlakozás időpontjában létezett ugyan néhány meghatározott, ezen rendelkezés alá tartozó tétel, ez a kártérítés azonban lehetőséget biztosít arra, hogy a csatlakozásig világosan meghatározott követeléseken túl további követelések merülhessenek föl. Ezen az alapon a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az ismeretlen követelésekért járó kártérítés tekintetében a Magyar Köztársaság maximális kötelezettségét korlátozó teljes felső határ ellenére ennek a kártérítésnek a vonatkozásában a kockázat nincs megfelelő mértékben meghatározva és azonosítva. Amiatt, hogy nincsenek feltüntetve az olyan egyedi peresített eljárások vagy jogviták, amelyek ezen kártérítés alapján jövőbeli kifizetéseket eredményezhetnek, valójában nem lehet az ilyen kifizetéseket a csatlakozást megelőzően azonosított konkrét eseményekhez kötni. Következésképpen a Postabanknak nyújtható támogatás köre és összege a jövőben változhat, azt jelenleg nem lehet meghatározni. Az ismeretlen követelésekért járó kártérítés tehát a csatlakozást követően is *alkalmazandónak* minősül.

1.4. Következtetések

74. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy a következő intézkedések a csatlakozást követően nem minősülnek *alkalmazandónak*: „Alárendelt kötvények, 1995. április”, „Tőkeemelés, 1995. szeptember”, „Alárendelt kötvények, 1996. március”, „Alárendelt kötvények, 1996. július”, „Kötelező tartalék képzésének előírása alóli mentesség, 1997. március”, „Az állam által nyújtott készfizető kezességvállalás, 1997. április”, „Eszköz swap, 1997. szeptember”, „Tőkeemelés, 1997. június”, „Alárendelt kötvények, 1997. december”, „Tőkeemelés, 1998. május”, „Tőkeátcsoportosítás, 1998. december”, „Portfóliótisztítás, 1998. december”, „Mentesség a törvényes hitelezési és befektetési korlátok alól, 1999. április”, „A Postabank konszolidációs megállapodás szerinti kötelezettségeinek elengedése, 2001. november”, „Felmentés a nyitott devizapozíció korlátja alól, 2001. október”, „Kizárólagosság a diákhitelek folyósításához szükséges számlanyitásra, 2001. szeptember”, „Esetleges peresített követelésekért járó kártérítés, 2003. október”.

75. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy az „Ismeretlen követelésekért járó kártérítés, 2003. október” a csatlakozást követően is *alkalmazandó*, ezért vizsgálni fogja, hogy a kártérítés állami támogatást jelent-e, és amennyiben igen, értékeli annak a közös piaccal való összeegyeztethetőségét.

2. Állami támogatás az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében

Állami forrásokon keresztül biztosított egyedi előny

76. Az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerint állami támogatás áll fenn, amikor valamely tagállam által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott támogatás bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, és érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.

77. A magyar hatóságok állítása szerint a magyar kormány a Postabank privatizációja keretében minden ajánlattevőnek ugyanazokat a javasolt szerződéses feltételeket ajánlotta, a jogvita eseteire szóló kártérítést is beleértve.

78. A Támogatásokat Vizsgáló Irodának a bejelentésben szereplő állítása szerint a Postabank privatizációja teljesítette a Bizottság által a nyitott, átlátható és megkülönböztetésmentes pályázati eljárások lebonyolítására megállapított feltételeket. A pályázati eljárás eredményeként a Postabankot a legmagasabb ajánlatot tevő pályázónak adták el. A Támogatásokat Vizsgáló Iroda azt állítja, hogy az eladó részéről per eseteire nyújtott kártérítés szabványos feltétel a kereskedelmi adásvételi szerződésekben, és megállapította, hogy a kártérítés nem jelent támogatást, hiszen a magánszektorban működő gondos piaci szereplő hasonló körülmények között hasonló kötelezettséget vállalna. A Támogatásokat Vizsgáló Iroda ezen az alapon fenntartja, hogy a Postabank privatizációjával összefüggésben biztosított kártérítés kiállja a magánbefektetői próbát.

79. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy az állam a kártérítésnyújtással olyan költségeket vállalt át, amelyeket egyébként a bank viselt volna. A Bizottság megjegyzi, hogy a kártérítés a magyar hatóságok részéről elhatározott és a Postabank átalakítására irányuló beavatkozások sorában az utolsó intézkedést jelentette. Következésképpen amikor a magyar hatóságok magatartása a magánszektor piaczgazdasági befektetői próbája tükrében kerül vizsgálatra, a kártérítés nem ítélt meg elszigetelten, a korábbi beavatkozásoktól elkülönítve.

80. A Postabanknak az állam által 1998. decemberében végrehajtott feltőkésítésének⁽¹⁾ a célja az volt, hogy felkészítse a Postabankot a szerkezetátalakításra és a magánosításra. A magyar hatóságok a privatizációt az életképesség helyreállítása szempontjából alapvetően fontos követelménynek tekintették. A részben pénzügyi, részben szabályozási⁽²⁾ támogatási intézkedések a későbbiekben is fenntartották a bank működőképességét és lehetővé tették a privatizációt.

81. Ezek között a körülmények között a Postabank átalakítása érdekében hozott intézkedések piaci megfelelőségének az állami támogatások szempontjából való megítéléséhez a beavatkozások összességét kell figyelembe venni. Az állam által viselt költségek (és a Postabank által ebből következően élvezett gazdasági haszon) számításának ki kell terjednie a magyar hatóságok által a bank mérlegének az értékesítést megelőző „megtisztítására” csakúgy, mint az értékesítés keretén belül hozott intézkedésekre.

82. Ennek megfelelően a Bizottság az adott esetben úgy véli, hogy valamennyi intézkedést figyelembe kell venni, kezdve a Postabank szerkezetátalakításra és privatizációra való felkészítését célzó, 1998 végén végrehajtott tőkeemelésétől⁽³⁾, a privatizációig elfogadott intézkedéseken keresztül a bank értékesítésének keretében elhatározott intézkedésekig (az érintett intézkedések részletes ismertetését illetően lásd ezen határozat 1. táblázatát és III. szakaszát).

1. táblázat: **A Postabank javára hozott intézkedések**

Tétel	Dátum	Összeg
Tőkeemelés	1998. december	152 milliárd forint
Portfóliótisztítás	1998. december	Gazdasági kihatás nélkül ⁽¹⁾
A Postabank konszolidációs megállapodás szerinti kötelezettségeinek elengedése	2001. november	2,7 milliárd forint ⁽²⁾
Privatizációs eladási ár	2003. október	101,3 milliárd forint
Negatív ár		53,4 milliárd forint⁽³⁾

⁽¹⁾ A magyar hatóságok állítása szerint a tranzakció áralkalítása alapján az intézkedésnek nem volt a Postabankra kihatása.

⁽²⁾ Az 1998. december 30-án aláírt konszolidációs megállapodás arra kötelezte a Postabankot, hogy a konszolidáció alá eső eszközökkel kapcsolatos céltartalékok felszabadulásából származó bevételek 90 %-át utalja át a Pénzügyminisztériumnak. Az Országgyűlés a Postabank akkori tőkeemelési mutatóinak stabilizálása érdekében 2 720,2 millió összegben elengedte a Postabanknak a konszolidációs megállapodás értelmében az állam felé fennálló kötelezettségét.

⁽³⁾ A negatív árba nem tartozik a kártérítési megállapodás.

83. A Bizottság megjegyzi, hogy az életképesség privatizáción keresztüli helyreállításának 1998 óta soha nem volt feltétele a „pozitív” ár megvalósítása a magyar kormány számára. Ezt megerősítik egy jövőbeli eladási célár pontos meghatározásának hiányában bevezetett intézkedések. Valójában a 2003-as értékesítés során elért „jó”-nak tekintett ár sem volt elegendő a ténylegesen felmerült költségek és a vállalt kockázatok fedezésére. Az érintett intézkedések összegződésének eredményeként az értékesítésnél hozzávetőlegesen 53,4 milliárd forint teljes negatív ár keletkezett.

⁽¹⁾ 1155. számú kormányhatározat/1998.XII.9.

⁽²⁾ Mentesség a törvényes hitelezési és befektetési korlátok alól (1999. április), felmentés a nyitott devizapozíció korlátja alól (2001. október) és a diákhitelk folyósításához szükséges számlanyitásra vonatkozó kizárólagosság (2001. szeptember).

⁽³⁾ A Magyar Köztársaság Pénzügyminisztériumának 1999. február 23-i kezeltetési levele Jonathan Faull igazgató részére, DG IV, 2-3. o.; A Magyar Köztársaság 1998. évi költségvetéséről szóló 1997. évi CXLVI. törvény módosítása, 6. bekezdés (11); Az Európai Bizottság ellenőrző jelentése: 1999. évi éves jelentés Magyarország előrehaladásáról a csatlakozás felé, 20. o.

84. A magánbefektetői próba szerint azt szükséges vizsgálni, hogy egy állami befektetőhöz hasonlítható méretű magánbefektető ahhoz hasonló körülmények között, mint amelyek abban az időpontban fennálltak, amikor a Postabank szerkezetátalakításának szükségessége felmerült, nyújtott volna-e a fentiekben említett összegben tőke- vagy egyéb pénzügyi támogatást, ideértve a privatizációs szerződésben kínált kártérítést is. Bár annak a magánbefektetőnek a magatartásának, akivel a gazdaságpolitikai célokat követő állami befektető beavatkozását össze kell vetni, nem feltétlenül kell megfelelnie egy olyan átlagos befektető magatartásának, aki viszonylag rövid időn belüli nyereség realizálásának céljából valósít meg tőkekihelyezést, mégis legalább egy olyan magánholding-társaságra vagy magán vállalkozási csoportra jellemzőnek kell lennie, amelyek strukturális – általános vagy ágazati – politikát folytat és amelyet a hosszú távú nyereségesség kilátása vezérel ⁽¹⁾.
85. A piacgazdasági magánbefektető elvével összhangban rendes piaci feltételek mellett működő racionális befektető tisztán kereskedelmi alapon nem nyújtott volna hozzájárulást, illetve nem tett volna pénzügyi vállalat egy gyengélkedő banknak, ha nem lettek volna konkrét és ésszerű várakozásai azt illetően, hogy azt olyan áron tudja értékesíteni, amely meghaladja a bankba injektált pénzeszközök összességét és az ebben a tekintetben (bármilyen formában) felmerülő kötelezettségeket. Amint azt az Európai Bíróság egyik nemrégiben hozott határozatában kimondja, „annak megállapításához, hogy [vállalkozás] privatizációja magában foglal-e állami támogatással kapcsolatos elemeket, azt kell megvizsgálni, hogy a közsférát irányító testületekhez hasonlítható méretű magánbefektető hasonló körülmények között vállalt-e volna hasonló arányú tőkehozzájárulást a vállalkozás értékesítésével kapcsolatban vagy inkább a felszámolása mellett döntött volna” ⁽²⁾.
86. Továbbá, ahogy arra az Elsőfokú Bíróság egy másik közelmúltbeli ügyben rávilágított, „rendes körülmények között egy magánbefektető nem elégszik meg csupán azzal a ténnyel, hogy egy befektetés nem okoz a számára veszteséget, illetve csak korlátozott mértékű nyereséget termel. Befektetésével az adott körülményeknek megfelelően, valamint rövid-, közép- és hosszú távú érdekeinek kielégítése szerint a lehető legnagyobb méltányos megtérülést igyekszik elérni még akkor is, ha olyan vállalkozásba fektet, amelynek már részvényese” ⁽³⁾.
87. Amint arra az Európai Bíróság egy másik ügyben rámutatott, „strukturális politikát követő és a hosszú távú életképesség kilátása által vezérelt magánbefektető ésszerűen nem engedheti meg magának, hogy több évnyi folyamatos veszteséget követően olyan tőkehozzájárulást tegyen, amely nemcsak hogy gazdasági értelemben költségesebbnek bizonyul, mint az eszközök értékesítése, hanem ráadásul a vállalkozás értékesítéséhez kapcsolódik, ami még a hosszú távú nyereség reményét is megszünteti” ⁽⁴⁾.
88. Ezért úgy tűnik, hogy a magyar állam olyan pénzeszközöket biztosított a Postabanknak és olyan kártérítést kínált, amelyet magánbefektető rendes körülmények

között, tisztán kereskedelmi feltételek alkalmazása mellett, politikai, valamint társadalmi-gazdasági természetű megfontolásokat figyelmen kívül hagyva nem biztosított volna. Valójában, ahogy azt a Bíróság határozataiban következetesen kimondta, egyértelmű megkülönböztetést kell tenni azon köteleességek között, amelyeket az államnak egy vállalat részvénytőke-tulajdonosaként, illetve közhatóságként vállalnia kell ⁽⁵⁾.

89. A Bizottság által jelenleg vizsgált intézkedések összességét a bank leendő privatizációja figyelembevételével hozták és hajtották végre; ez tehát minden hosszú távú nyereséggel kapcsolatos reményt kizár. Így tehát egy magánbefektető csak azért döntött volna a vállalat felszámolása helyett a szerkezetátalakítás mellett, ha a szerkezetátalakítási célból a bankba fektetett pénzeszközök teljes összegénél magasabb eladási árra számíthat. A magyar kormány azonban semmivel sem támasztotta alá azt, hogy ilyen várakozás az adott időpontban létezett volna, főleg nem, hogy az konkrét és hitelt érdemlő adatokon alapult volna.
90. A fenti megfontolások alapján úgy tűnik, hogy az 1998. decembere óta a Postabank szerkezetátalakításának és privatizációjának elősegítése céljából hozott állami intézkedések összessége, amelynek része az ismeretlen követelésekért járó kártérítés is, nem állja ki a magánbefektető próbáját. Úgy tűnik tehát, hogy az intézkedések részét képező, ismeretlen követelésekért járó kártérítés állami forrásokon keresztül előnyt biztosít egy adott vállalkozás számára.

A verseny torzítása és a kereskedelemre gyakorolt hatás

91. 2003 végén a Postabank a hetedik legnagyobb bank és egyben egy jelentős lakossági bank Magyarországon, amely a harmadik legnagyobb – 113 fiókból álló – országos hálózattal rendelkezik, és amely a szolgáltatásait 3 200 postahivatalban is kínálja. A szóban forgó intézkedések idejének teljes tartama alatt zajlott kereskedelem Magyarország és az EU között, ideértve a magyar bankágazatban működő jelentős számú EU-s bankot is. A Postabank tehát olyan piacon működik, ahol zajlik a tagállamok között kereskedelem. Ha a Postabankot felszámolás alá vonták volna, az adott időszakban Magyarországon befektetéseket kereső más európai bankok kétségkívül képesek lettek volna megszerezni azt az üzleti tevékenységet, amit a Postabank vélhetően elveszített volna. Mindezek fényében a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a kártérítési kikötés torzíthatja a versenyt és hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre.
92. Úgy tűnik tehát, hogy az ismeretlen követelésekért járó kártérítés, amely része a magyar hatóságok által 1998. decembere óta a Postabank szerkezetátalakításának és privatizációjának elősegítése céljából hozott intézkedéseknek, az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatást képez.

⁽¹⁾ C-305/89. ügy, Bizottság kontra Olaszország [1991] ECR I-01603, 19–20. bekezdés.

⁽²⁾ C-334/99. ügy, Németország kontra Bizottság [2003] ECR I-1139, 133. bekezdés.

⁽³⁾ T-228/99 és T-233/99 egyesített ügyek, WestLB [2003] ECR II-435, 314. és 335. bekezdés.

⁽⁴⁾ Lásd C-278-80/1992 egyesített ügyeket, Spanyolország kontra Bizottság, [1994] ECR I-4103, 26. bekezdés; lásd még a T-152/99 ügyet, HAMSA kontra Bizottság [2002] ECR II-3049, 125–132. bekezdés.

⁽⁵⁾ C-334/99 ügy, Németország kontra Bizottság [2003] ECR I-1139, 134. bekezdés.

3. Eltérések az EK-Szerződés 87. cikkének (2) és (3) bekezdése alapján

93. Az ideiglenes eljárás alapján a Bizottságnak csak azon támogatási intézkedések tekintetében rendelkezik eljárás indítására vonatkozó jogkörrel, amelyek a csatlakozást követően is alkalmazandónak minősülnek.
94. A bejelentett, ismeretlen követelésekért járó kártérítés a csatlakozást követően is alkalmazandónak minősül, és úgy tűnik, hogy az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatást képez. A Bizottságnak tehát az EK-Szerződés 87. cikkének (2) és (3) bekezdése értelmében összeegyeztethetőségi vizsgálatot kell indítania. Tekintve, hogy az ismeretlen követelésekért járó kártérítés a magyar hatóságok által a Postabank szerkezetátalakításának és privatizációjának elősegítése céljából hozott intézkedések összességének része, a Bizottság összeegyeztethetőségi vizsgálatának figyelembe kell vennie az ebben az összefüggésben hozott különböző állami intézkedéseket.
95. Fontos azonban megjegyezni, hogy jöllehet az 1998. december óta hozott valamennyi intézkedést az állami támogatás meglétének és a „csatlakozást követően is alkalmazandó” intézkedések összeegyeztethetőségének vizsgálata céljából összességében vizsgálják, a Bizottság jogköre alapján indítható eljárások az utóbbi intézkedésekre korlátozódnának.
96. Úgy tűnik, hogy az EK-Szerződés 87. cikkének (2) bekezdésében szereplő mentességek erre az esetre nem vonatkoznak, mert a támogatási intézkedések egyrészt nem szociális jellegűek, másrészt nem is magánszemély fogyasztóknak nyújtják őket, nem természeti csapások vagy rendkívüli események által okozott károk helyreállítását szolgálják, és nem is a Németországi Szövetségi Köztársaság által a Németország felosztása által érintett egyes területek gazdaságának nyújtott támogatásáról van szó. A további mentességeket az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a), b) és c) pontja rögzíti.
97. A támogatás elsődleges célja egy nehéz helyzetben levő vállalkozás hosszú távú életképességének helyreállítása. A magyar hatóságok az intézkedéseket egy gyengélkedő bank átalakítását célzó szerkezetátalakítási támogatásként jelentették be. Az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján a Bizottság engedélyezhet az egyes gazdasági ágazatok fejlődését előmozdító állami támogatást, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben.

3.1. Intervenció és szerkezetátalakítási iránymutatások

98. Az intervenció és szerkezetátalakítási támogatásnak az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerinti összeegyeztethetőségi feltételeit a közösségi iránymutatások rögzítik. A nehéz helyzetben levő cégek megmentésére és szerkezetátalakítására nyújtott állami

támogatásokról szóló jelenlegi közösségi iránymutatások⁽¹⁾ („2004-es iránymutatások”) 2004. október 10-én léptek hatályba. Az ezen iránymutatások közzététele előtt nyújtott támogatásokra vonatkozóan a nehéz helyzetben levő cégek megmentésére és szerkezetátalakítására nyújtott állami támogatásokról szóló előző közösségi iránymutatások⁽²⁾ („1999-es iránymutatások”) rögzítik azokat a feltételeket, amelyek mellett az ilyen támogatás összeegyeztethetőnek minősül⁽³⁾.

99. A Postabank konszolidációs megállapodás szerinti kötelezettségeinek elengedéséről 2001. novemberében született döntés, a részvényvásárlási megállapodást (amely tartalmazza a kártérítési rendelkezést, nevezetesen az itt vizsgált ismeretlen követelésekért járó kártérítést) pedig 2003. október 20-án írták alá. A Bizottság tehát úgy ítéli meg, hogy ezen intézkedések vizsgálatára az 1999-es iránymutatások vonatkoznak.

3.2. Mentőöv

100. Az iránymutatásokban szereplő meghatározás szerint a mentőöv olyan intézkedéseket jelent, amelyek ideiglenesen fenntartják egy cég helyzetét, amelynek pénzügyi helyzetében számottevő romlás mutatkozik. Általában véve ezeknek az intézkedéseknek az időtartama nem lépheti túl a hat hónapot. Mivel a vizsgált intézkedések hat hónapot meghaladó időtartamra terjednek, a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a vizsgált támogatás az iránymutatások értelmében nem minősül mentőövnök.

3.3. Szerkezetátalakítási támogatás

101. A szerkezetátalakítási támogatási intézkedések összeegyeztethetőségének az 1999-es iránymutatások értelmében végzett vizsgálatok a következő feltételeknek kell teljesülniük: életképesség helyreállítása, minimálisra szorító támogatás, valamint a verseny indokolatlan torzulásának elkerülése.

Egy cég jogosultsága

102. Az 1999-es iránymutatások szerint egy cég akkor van nehéz helyzetben, ha saját forrásaiból, a szükséges pénzeszközök részvényesek bevonásával történő előteremtésével, illetve kölcsönfelvétellel nem képes talpra állni.
103. A Postabank megalapítása óta nem rendelkezett elegendő tőkével, és 1997–98-ban súlyos gondokkal küzdött. 1997. áprilisában néhány nap leforgása alatt a betétesek hozzávetőlegesen 70 milliárd forintot vontak ki, ezt követően került sor a bank óriási veszteségeinek nyilvánosságra hozatalára, így a bankot az azonnali likviditáshiány fenyegette. A Postabanknak már ezt megelőzően is régóta nehézségei voltak, de ezek csak 1997–1998-ban váltak igazán láthatóvá. Mindezek alapján megállapítható, hogy a Postabank az adott időpontban állami beavatkozás nélkül képtelen lett volna talpra állni.

⁽¹⁾ HL C 211., 2004.10.1., 2. o.

⁽²⁾ HL C 288., 1999.10.9., 2. o.

⁽³⁾ Lásd a 2004-es iránymutatások 104. bekezdését.

104. Azt a támogatást azonban, amit az ismeretlen követelésért járó kártérítés jelent, 2003-ban nyújtották. A magyar hatóságok állítása szerint „a Postabank jó pénzügyi egészségben levő, életképes vállalkozás volt, amikor a kormány megerősítette a bank privatizációja iránti szándékát” ⁽¹⁾ 2003-ban.
105. A Bizottság a magyar hatóságok által benyújtott információ alapján megjegyzi, hogy a bank tőkeszerkezete és helyzete 2002-ben stabilizálódott. A bank tőkéje a műveletekhez elegendő volt és megfelelt a vonatkozó törvényi és szabályozási követelményeknek (a tőke megfelelési mutató 2002-ben 9,34 %, 2003-ban 10,35 % ⁽²⁾ volt). A jövedelmezőség 2001-ben és 2002-ben lassan javult, bár továbbra is viszonylag gyenge. 2003-ban a bank 20,6 millió eurós veszteséget könyvelt el ⁽³⁾. Ez azonban elsősorban a szerkezetátalakítási és integrációs költségeknek tudható be, ami ennek megfelelő befolyással volt a végső eredményre. 2003-ban a nettó kamathozam 16,7 %-kal nőtt, noha a Postabank költség/jövedelem aránya még így is a magyar nagybancok átlaga fölött volt.
106. Ezért a Bizottságnak kétségei vannak abban a tekintetben, hogy a privatizáció idején további szerkezetátalakítási támogatásra lett volna szükség.
107. A Bizottság megítélése szerint a Postabank 1997-ben és 1998-ban nehéz helyzetben levő vállalat volt. A fentiekben kifejtett okoknál fogva azonban a Bizottságnak kétségei vannak azt illetően, hogy a Postabank 2003-ban is nehéz helyzetben levő vállalatnak minősült volna, akkor, amikor a kártérítés nyújtására sor került, és hogy az ismeretlen követelésekért járó kártérítésben rejlő támogatási elem szükséges lett volna a bank szerkezetátalakításához.
- Az életképesség helyreállítása
108. Ahhoz, hogy a szerkezetátalakítási támogatás az iránymutatások értelmében összeegyeztethetőnek minősüljön, a szerkezetátalakítási tervnek tartalmaznia kell a hosszú távú életképesség ésszerű időtartamon belüli helyreállításához és a cég szanálásához szükséges eszközöket. Ennek a jövőbeli működési feltételek reális feltételezésére kell alapulnia.
109. Jóllehet az intézkedések vizsgálata utólagosan történik, a Bizottságnak azt a helyzetet kell vizsgálnia, amikor a támogatás odaítélésére sor került, és mérlegelnie kell, hogy abban az időpontban a helyreállítás megvalósítható volt-e.
110. A kártérítés a Postabank átalakítására irányuló beavatkozások sorában az utolsó láncszemet jelentette. A magyar hatóságok által a bejelentés részeként benyújtott szerkezetátalakítási terv az állam által a Postabank javára hozott intézkedéseket 1994–2001 közötti időszakban három szakaszban ismerteti.
111. A Bizottság megjegyzi, hogy a magyar hatóságok ismeretében az intézkedések, bár ugyanazt, a Postabank szerkezetátalakítását és privatizációját célozzák, egymással össze nem függőnek is tekinthetők. Úgy tűnik, hogy a Postabankot illető állami részvételt az *ad hoc* intézkedések jellemzik, amelyek – bár részét képezik a beavatkozások sorozatának – önálló választ nyújtottak a Postabank egyes nehézségeire azok felmerülésekor. Ennek az is az oka, hogy a Postabank veszteségei az eredeti várakozásokhoz képest magasabbak voltak. A hatalmas veszteségeket feltáró 1998-as pénzügyi vizsgálatot követően a bank az összeomlás szélén állt. Így a Postabank helyzetének rendezéséhez, valamint életképessége biztosításához további intézkedések szükségessége merült fel. A kormány először feltőkésítéssel avatkozott be, miáltal a bank 99,9 %-os részvénytulajdonosává vált, majd a privatizációra való felkészítés érdekében támogatatta a banknak az újonnan kinevezett vezetés alatt végzett szerkezetátalakítását. Egy 2001-es megírt privatizációs kísérletet követően a Postabank privatizációjára végül 2003-ban került sor, amikor a kormány eladta 99,9 %-os részesedését az Erste Banknak.
112. A magyar hatóságok által benyújtott szerkezetátalakítási terv a Postabank privatizációjáig progresszíven elfogadott intézkedések utólagos leírásának és elemzésének tűnik. A Bizottságnak ezért kétségei vannak azt illetően, hogy 1998-ban létezett a Postabank szerkezetátalakítására vonatkozó egységes és összefüggő terv, amelynek részét képezte a kártérítés.
113. Kétséges továbbá az is, hogy az ismeretlen követelésekért járó kártérítés megfelel az „egyszeriség” feltételének, tekintettel arra, hogy más intézkedéseket jóval a privatizáció előtt hoztak meg.
114. Ezenfelül a magyar hatóságok állítása szerint a Postabank életképes és pénzügyi szempontból egészséges volt, ezért joggal lehet érvelni, hogy további szerkezetátalakítási támogatásra nem volt szükség. Amennyiben ez a helyzet, akkor úgy tűnik, hogy az ismeretlen követelésekért járó kártérítés mesterséges előnyt biztosít egy már életképes vállalatnak.
115. A Bizottságnak a fenti megfontolások alapján komoly kétségei vannak azt illetően, hogy szerkezetátalakítási terv körén belül nyújtott, az ismeretlen követelésekért járó kártérítésben rejlő támogatási elem teljesíti az 1999-es iránymutatásokban rögzített összeegyeztethetőségi feltételeket.
- Minimálisra szorítókozó támogatás
116. A támogatás összegét és intenzitását szigorúan a cég szerkezetátalakítását lehetővé tevő s minimumra kell korlátozni. Elvárás továbbá, hogy a támogatás kedvezményezettjei saját forrásból vagy külső kereskedelmi finanszírozás útján számottevően hozzájáruljanak a szerkezetátalakításhoz.

⁽¹⁾ A magyar hatóságok bejelentése, A Postabank privatizációja, 2003, 97. bekezdés, 19. o.

⁽²⁾ Előzetes pénzügyi adatok.

⁽³⁾ Előzetes pénzügyi adatok.

117. Annak biztosítása céljából, hogy a Postabank hozzájáruljon saját szerkezetátalakításának költségéhez, az 1998. december 30-án aláírt konszolidációs megállapodás arra kötelezte a Postabankot, hogy a konszolidáció alá eső eszközökkel kapcsolatos céltartalékok felszabadulásából származó bevételek 90 %-át utalja át a Pénzügyminisztériumnak. A Postabank a konszolidációs megállapodás alapján 1999-ben 931 millió forint készpénzáttutalást teljesített. A 2000. évre a konszolidációs megállapodással kapcsolatos kötelezettségek 3 208,8 millió forintot tettek ki, amelyből a Postabank 488 millió forintot fizetett meg. Az Országgyűlés a Postabank akkori tőkemegfelelőségi mutatóinak stabilizálása érdekében 2 720,2 millió forint összegben elengedte a Postabanknak a konszolidációs megállapodás alapján az állam felé fennálló kötelezettségeit.
118. 2003. júliusában kormányhatározat⁽¹⁾ hatalmazta fel a Pénzügyminisztériumot a konszolidációs megállapodás 2003. december 31-i megszüntetésének megszervezésére és a részvényvásárlási megállapodásban olyan rendelkezések kikötésére, miszerint amennyiben egyes befektetéseket úgy értékesítenek, hogy az értékvesztés meghaladja az 500 millió forintot, a Postabank az eszközadásból származó nyereség egy adott százalékát átutalja az ÁPV Rt.-nek.
119. Ebben a stádiumban a Bizottságnak nem áll a rendelkezésére információ az új tulajdonos által viselt szerkezetátalakítási költségekről. A Postabank megvásárlója, az Erste Bank által tett hozzájárulásokat illetően a Bizottság megjegyzi, hogy egy 2003-ban lebonyolított pályázatot követően a benyújtott ajánlatok közül az Erste Bank ajánlotta és fizette a legmagasabb, 101,3 milliárd forintos árat. Tekintve azonban a Postabank számára a privatizációra való felkészítés érdekében nyújtott támogatást, az értékesítés számottevő, mintegy 53,4 milliárd forintos negatív árat eredményezett.
120. Továbbá, a magyar hatóságok által biztosított információ alapján a Postabank tőkemegfelelőségi mutatója 1998-ban 17,42 %, 1999-ben 11,3 %, 2000-ben 15,68 %, 2001-ben 11,05 %, 2002-ben 9,34 %, 2003-ban pedig 10,35 %⁽²⁾ volt. A tőkemegfelelőségi mutatók magasnak tűnnek, és azt látszanak jelezni, hogy a Postabanknak nyújtott támogatás nem korlátozódott a minimálisra.
121. Ezért a Bizottságnak kétségei vannak azt illetően, hogy a támogatás a minimálisra szorítkozott, és hogy a támogatás kedvezményezettje számottevően hozzájárult a Postabank teljes szerkezetátalakítási költségeihez.
- A verseny indokolatlan torzulásának elkerülése
122. Az iránymutatások értelmében további feltételt jelent az, hogy intézkedéseket kell hozni a konkurenciára gyakorolt kedvezőtlen hatások a lehető legnagyobb mértékű ellensúlyozására.
123. A magyar hatóságok állítása szerint a szerkezetátalakítási terv keretén belül megvalósított intézkedéseket a Postabank nem használta agresszív hitelpolitika folytatására, tevékenységei bővítésére, piaci részesedése növelésére, illetve új tevékenységek finanszírozására, továbbá a bank piaci részesedésének alakulása hanyatlást, illetve stagnálást mutat (a teljes eszközállományhoz viszonyított aránya az 1998-as 5,7 %-ról 2002-re 3,7 %-ra esett).
124. A magyar hatóságok állítása szerint a racionalizálási program eredményeként a Postabank-hálózat fiókjainak számát 134-ről (1998) 2003 végére 111-re csökkentették, az alkalmazottak számát pedig, ami 1998-ban 2 500 volt, 2003-ra 1 600-ra faragták le.
125. Az iránymutatások értelmében a vállalat megfelelő piacon, illetve piacokon való jelenlétének kötelező korlátozása vagy csökkentése a konkurencia javát szolgáló ellensúlyozó tényezőt jelent, amelynek arányban kell lennie a támogatás torzító hatásaival, nevezetesen a cég viszonylagos jelentőségével a megfelelő piacon vagy piacokon⁽³⁾.
126. A Bizottság a fiókhálózat és a leányvállalatok racionalizálását a bank rendes racionalizálási programja részének tekinti. A magyar hatóságok nem tájékoztattak olyan intézkedésekről, amelyek a szerkezetátalakításhoz szükségesen túlmutatnak, és amelyeket a támogatás által okozott versenytorzulás ellensúlyozásának lehetne tekinteni. A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy a privatizációt követően a fiókhálózat bővítését célzó és egyéb beruházásokat terveztek, ezért a kártérítés a vevő terjeszkedési stratégiáját látszik elősegíteni és támogatni. A Bizottságnak komoly kétségei vannak azt illetően, hogy a bank rendes racionalizálása az állami támogatási intézkedések által okozott versenytorzulások megfelelő kezelésére alkalmas, ellensúlyozó intézkedésnek tekinthető.
127. Annak megállapításához, hogy a lehetséges ellensúlyozó intézkedések arányosak-e a támogatás által okozott versenytorzulással, a támogatás összegét kell figyelembe venni. A vizsgált esetben hatalmas összegű pénzügyi támogatást – amelynek része az ismeretlen követelésekért járó kártérítés – és számottevő szabályozási támogatást nyújtottak a Postabank javára.
128. Ezen túlmenően a magyar hatóságok a Postabank szerkezetátalakításával összefüggésben olyan intézkedéseket is hoztak, amelyek a Postabank országos piaci helyzetét voltak hivatottak megerősíteni. A Posta az elmúlt 15 évben kulcsfontosságú partnert és elosztási csatornát jelentett a Postabank számára. 2002. decemberében a Postabank 10 éves stratégiai együttműködési megállapodást kötött a Postával elsősorban új banki termékek és szolgáltatások közös fejlesztésére és értékesítésére, szervezeti és üzleti szinergiák kiaknázására, a lakossági betétek volumenének növelésére és a nyereség közös növelésére.

⁽¹⁾ 2165/2003 (VII.22) kormányhatározat.

⁽²⁾ A Postabank előzetes pénzügyi adatai.

⁽³⁾ Az 1999-es iránymutatások 37. bekezdése.

129. A magyar hatóságok állítása szerint a Postabank és a Posta közötti stratégiai együttműködési megállapodás teljes mértékben kereskedelmi jellegű és a Postabank a Postánál nem élvez kizárólagosságot a banki termékek és szolgáltatások fejlesztése és értékesítése tekintetében. A hatóságok valójában azzal érvelnek, hogy a Postán keresztül az OTP Bank termékeit és szolgáltatásait, valamint az államkötvényeket is árusítják.

130. A Bizottság megjegyzi azonban, hogy a stratégiai együttműködési megállapodásban a következő szerepel (8. o., 10–11. bekezdés): „[...]”.

131. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy a stratégiai együttműködési megállapodás, amely része a magyar hatóságok által tett szerkezetátalakítási lépéseknek, erősíti a Postabank versenyhelyzetét a magyar piacon és előnyt biztosít a számára a közösen fejlesztett új termékek postai értékesítésére biztosított kizárólagosság révén.

132. Ebből következően a Bizottságnak a benyújtott információ alapján komoly kétségei vannak azt illetően, hogy a magyar hatóságok által a 82. pontban említett támogatási elemekkel támogatott szerkezetátalakítási intézkedések, ideértve az ismeretlen követelésekért járó kártérítést, megfelelő ellensúlyozó intézkedést jelentenek.

Következtetés

133. A jelen pillanatban úgy tűnik, hogy az ismeretlen követelésekért járó kártérítésben rejlő támogatási elem nem teljesíti a szükséges feltételeket ahhoz, hogy az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjában meghatározott kivétel alkalmazható legyen.

4. Az Európai Megállapodás 45. cikkének (2) bekezdése

134. Az Európai Megállapodás 45. cikkének (2) bekezdése kimondja, hogy:

„A XIIa. mellékletben foglalt pénzügyi szolgáltatások tekintetében ez a Megállapodás nem csorbítja a felek jogát, hogy olyan intézkedéseket hozzanak, amelyek szükségesek a fél monetáris politikájának folytatásához vagy óvatossági alapon a befektetők, a pénzüsszeget elhelyezők, a kötvény-birtokosok vagy más olyan személyek védelméhez, akikkel szemben letéteményesi kötelezettség áll fenn vagy pedig a pénzügyi rendszer stabilitásának és egészséges működésének biztosításához. Ezek az intézkedések saját vállalatokhoz és állampolgárokhoz viszonyítva nem tesznek megkülönböztetést a másik fél vállalataival és állampolgáraival szemben.”

135. A Bizottságnak erős kétségei vannak azt illetően, hogy az Európai Megállapodás 45. cikkének (2) bekezdése a

jelen esetben alkalmazható a Postabank javára nyújtott intézkedések igazolására.

136. A Bizottságnak emellett azzal kapcsolatban is komoly kétségei vannak, hogy az Európai Megállapodás 45. cikkének (2) bekezdése egyáltalán alkalmazható-e állami támogatási intézkedésekre, hiszen az az Európai Megállapodás „letelepedési fejezetének” részét képezi, míg az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések az Európai Megállapodás 62. et seq. cikkében szerepelnek.

137. A Bizottságnak továbbá kétségei vannak azt illetően, hogy az Európa-megállapodás 45. cikkének (2) bekezdésében rögzített feltételek teljesülnek. Az Európa-megállapodás 45. cikkének (2) bekezdése a monetáris politikát illető vagy prudenciális alapon engedélyez intézkedéseket. Hangsúlyozni kell, hogy az adott időpontban nem volt általános bankválság Magyarországon. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy ezzel a lehetséges intézkedések egy pénzügyi felügyeleti hatóság által hozott, általános alkalmazási körrel bíró intézkedésekre korlátozódnak.

138. A Bizottságnak mindenképpen komoly kétségei vannak azt illetően, hogy a magyar hatóságok által 1998. decembere óta a Postabank szerkezetátalakításának és privatizációjának elősegítése céljából hozott intézkedések, amelyek része az ismeretlen követelésekért járó kártérítés, szükségesek voltak az ezen rendelkezésben jelölt célok eléréséhez.

V. Következtetés

A Bizottság ennek megfelelően a következőképpen határozott:

– a Postabank és Takarékpénztár Rt. (jelenleg Erste Bank Hungary Rt.) javára hozott, a Magyar Köztársaság által a csatlakozási okmány IV. mellékletének 3. pontja értelmében az ideiglenes eljárás alapján bejelentett alábbi intézkedései a csatlakozást követően nem alkalmazandók: „Alárendelt kötvények, 1995. április”, „Tőkeemelés, 1995. szeptember”, „Alárendelt kötvények, 1996. március”, „Alárendelt kötvények, 1996. július”, „Kötelező tartalék képzésének előírása alóli mentesség, 1997. március”, „Az állam által nyújtott készfizető kezességvállalás, 1997. április”, „Eszköz swap, 1997. szeptember”, „Tőkeemelés, 1997. június”, „Alárendelt kötvények, 1997. december”, „Tőkeemelés, 1998. május”, „Tőkeátcsoportosítás, 1998. december”, „Portfóliótisztítás, 1998. december”, „Mentesség a törvényes hitelezési és befektetési korlátok alól, 1999. április”, „A Postabank konszolidációs megállapodás szerinti kötelezettségeinek elengedése, 2001. november”, „Felmentés a nyitott devizapozíció korlátja alól, 2001. október”, „Kizárólagosság a diákhitel folyósításához szükséges számlanyitásra, 2001. szeptember”, „Esetleges peresített követelésekért járó kártérítés, 2003. október”.

- Az „Ismeretlen követelésekért járó kártérítés, 2003. október” a csatlakozást követően is alkalmazandó. A jelen pillanatban úgy tűnik, hogy az ismeretlen követelésekért járó kártérítés állami támogatást jelent, és a Bizottságnak komoly kétségei vannak a közös piaccal való összeegyeztethetőségét illetően.

A fenti megfontolások fényében a Bizottság a csatlakozási okmány IV. melléklete 3 szakasza (1) bekezdésének c) pontja (2) és (3) bekezdése, valamint az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdésében megállapított eljárások alapján eljárva kifogást emel, hivatalos vizsgálati eljárást indít, és felszólítja a Magyar Köztársaságot, hogy ezen levél kézhezvételének időpontjától számított egy hónapon belül nyújtsa be az észrevételeit, amelyek segíthetik a Postabank és Takarékpénztár Rt. (jelenleg Erste Bank Hungary Rt.) javára hozott, ismeretlen követelésekért járó kártérítési intézkedés kivizsgálását.

A Bizottság kéri az Önök hatóságait, hogy a levél másolatát azonnal továbbítsák a támogatás lehetséges kedvezményezettjei részére.

A Bizottság felhívja a Magyar Köztársaság figyelmét, hogy az érdekelt feleket tájékoztatni fogja ezen levélnek és annak érdemi összefoglalásának az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzététele útján. A Bizottság az EFTA-tagországok közül az EGT-megállapodást aláíró országokban működő érdekelt feleket is értesíti az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* EGT-kiegészítésében közzétett közlemény útján, valamint ezen levél másolatának megküldésével az EFTA Felügyeleti Hatóságát. A Bizottság felhívást intéz minden érdekelt félhez, hogy a közzététel időpontjától számított egy hónapon belül nyújtsa be észrevételeit.”

Goedkeuring van de steunmaatregelen van de staten in het kader van de bepalingen van de artikelen 87 en 88 van het EG-Verdrag

Gevallen waartegen de Commissie geen bezwaar maakt

(2005/C 68/04)

(Voor de EER relevante tekst)

Datum waarop het besluit is genomen: 2.2.2005.

Lidstaat: Nederland.

Nummer van steunmaatregel: N 574/2004.

Benaming: Vrijstelling van afvalstoffenbelasting voor baggerslib.

Doelstelling (sector): Bescherming van het milieu, waterwegeninfrastructuur.

Rechtsgrondslag: Artikel 17, eerste lid, van de Wet belastingen op milieugrondslag.

Begrotingsmiddelen: Ongeveer 75 miljoen EUR (raming voor 2004).

Looptijd: Onbepaald.

Andere inlichtingen: De tekst van de beschikking in de authentieke ta(a)l(en), waaruit de vertrouwelijke gegevens zijn geschrapt, is beschikbaar op site:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

Vrijmaking van de rechten op het gebruik van breedbandradiofrequenties met PMP-systeem (punt tot multipunt)**Procedure voor de vrijmaking van de rechten op het gebruik van breedbandradionetwerken met PMP-systeem**

(2005/C 68/05)

Het ministerie van Communicatie van de Italiaanse Republiek, Directoraat-Generaal van de diensten van elektronische communicatie en radiodistributie deelt mee dat het, via aankondiging gepubliceerd in het Publicatieblad van de Italiaanse Republiek nr. 45 van 24 februari 2005, tweede deel, invoegblad, een procedure heeft uitgeschreven voor de vrijmaking van de rechten op het gebruik van breedbandradiofrequenties met PMP-systeem vermeld in beslissing nr. 195/04/CONS van 23 juni 2004 van de Autoriteit voor garanties inzake communicatie.

Voor de gebieden van geografische uitbreiding, die overeenstemmen met het grondgebied van één Italiaanse regio en van de autonome provincies Trento en Bolzano, kunnen gebruiksrechten worden vrijgemaakt betreffende:

- a) spectra van de frequentieband 24,5-26,5 GHz, bestaande uit afzonderlijke blokken gelijk aan 56 MHz voor elk onderdeel van het gekoppelde spectrum, bruikbaar in gedeelten met een maximale omvang van 28 MHz, in het volgende aantal vermeld voor elk gebied van geografische uitbreiding:
 - nr. 6: Abruzzes, Basilicata, Calabrië, Friuli-Venezia-Giulia, het Aostadal;
 - nr. 5: Campanië, Emilia Romagna, Latium, Lombardije, Marche, Molise, Piëmont, Apulië, Sardinië, Sicilië;
 - nr. 4: Autonome provincie Bolzano, Ligurië, Toscane, autonome provincie Trento;
 - nr. 3: Veneto;
- b) spectra van de frequentieband 27,5-29,5 GHz, bestaande uit afzonderlijke blokken gelijk aan 112 MHz voor elk onderdeel van het gekoppelde spectrum, bruikbaar in gedeelten met een maximale omvang van 28 MHz, 2 in alle gebieden van geografische uitbreiding.

De aanvragen voor de toekenning van de gebruiksrechten op de frequenties kunnen worden ingediend vanaf de veertiende dag volgend op de bekendmaking van de aankondiging in Publicatieblad van de Italiaanse Republiek volgens de bepalingen en voorwaarden vermeld in de aankondiging en in de bijbehorende „Disciplinare”.

Voor bijkomende inlichtingen betreffende de procedure voor de toekenning van de gebruiksrechten, de toe te kennen frequentie, de vereisten en de deelnamevoorwaarden, de kosten voor de toekenning van de gebruiksrechten van de frequenties, de plichten voor de personen aan wie de frequenties worden toegekend, wordt verwezen naar de aankondiging en naar de bijbehorende „Disciplinare”. Deze documenten kunnen ook worden geraadpleegd worden op de website van het ministerie (www.comunicazioni.it).

Voorafgaande aanmelding van een concentratie
(Zaak nr. COMP/M.3687 — Johnson & Johnson/Guidant)

(2005/C 68/06)

(Voor de EER relevante tekst)

1. Op 15 maart 2005 ontving de Commissie een aanmelding van een voorgenomen concentratie in de zin van artikel 4 van Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad ⁽¹⁾ waarin wordt meegedeeld dat de onderneming Johnson & Johnson („J&J”, VSA) in de zin van artikel 3, lid 1), sub b), van genoemde verordening volledig zeggenschap verkrijgt over de onderneming Guidant Corporation („Guidant”, VSA) door de aankoop van aandelen.

2. De bedrijfswerkzaamheden van de betrokken ondernemingen zijn:

- voor J&J: consumptiegoederen, farmaceutische producten, medische hulpmiddelen en diagnostica;
- voor Guidant: medische hulpmiddelen gebruikt in de behandeling van cardiovasculaire toestanden.

3. Op grond van een voorlopig onderzoek is de Commissie van oordeel dat de aangemelde transactie binnen het toepassingsgebied van Verordening (EG) nr. 139/2004 kan vallen. Ten aanzien van dit punt wordt de definitieve beslissing echter aangehouden.

4. De Commissie verzoekt belanghebbende derden hun eventuele opmerkingen ten aanzien van de voorgenomen concentratie kenbaar te maken aan de Commissie.

Deze opmerkingen moeten de Commissie uiterlijk tien dagen na dagtekening van deze bekendmaking hebben bereikt. Zij kunnen per fax (nummer (32-2) 296 43 01 of 296 72 44) of per post, onder vermelding van referentienummer COMP/M.3687 — Johnson & Johnson/Guidant, aan onderstaand adres worden toegezonden:

Europese Commissie
Directoraat-generaal Concurrentie
Griffie voor concentraties
J-70
B-1049 Brussel.

⁽¹⁾ PB L 24 van 29.1.2004, blz. 1.